

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

16 Δεκεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 205

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4648

Διευκόλυνση άσκησης εκλογικού δικαιώματος εκλογέων που βρίσκονται εκτός Ελληνικής Επικράτειας και τροποποίηση εκλογικής διαδικασίας.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΕΚΛΟΓΕΩΝ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ
ΕΚΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΤΡΟΠΟΙ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ –
ΕΙΔΙΚΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ**

**Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής – Ορισμοί –
Χρόνος διεξαγωγής ψηφοφορίας**

1. Εκλογείς οι οποίοι την ημέρα των βουλευτικών εκλογών, των εκλογών για την ανάδειξη των μελών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και την ημέρα διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος βρίσκονται εκτός της Επικράτειας, μπορούν να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και με την επιφύλαξη του άρθρου 2.

2. Για τις διατάξεις του παρόντος, ως «εκτός Επικράτειας εκλογέας» νοείται κάθε Έλληνας πολίτης που έχει ενεργό το δικαίωμα του εκλέγειν, είναι εγγεγραμμένος στους εκλογικούς καταλόγους και την ημέρα της εκλογής βρίσκεται μόνιμα ή προσωρινά εκτός της Ελλάδας.

3. Η ψηφοφορία διεξάγεται με αυτοπρόσωπη παρουσία σε ειδικά εκλογικά κέντρα του εξωτερικού, όπως ορίζεται στον παρόντα νόμο.

4. Η ημερομηνία κατά την οποία διεξάγεται η ψηφοφορία για τους εκλογείς του παρόντος, καθώς και η διάρκειά της, ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) ημέρες πριν την οριζόμενη για την ψηφοφορία ημερομηνία. Η ψηφοφορία ολοκληρώνεται σε μία (1) ημέρα και η διεξαγωγή

της ορίζεται μεταξύ της τέταρτης (4ης) και της προηγούμενης ημέρας της διεξαγωγής της ψηφοφορίας εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Δεν επιτρέπεται να είναι σε εξέλιξη ψηφοφορία σε ειδικά εκλογικά τμήματα εξωτερικού ενώ έχει περατωθεί η ψηφοφορία εντός της Επικράτειας.

5. Η καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας των εκλογέων της προηγούμενης παραγράφου γίνονται ταυτόχρονα με την καταμέτρηση και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων για το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα.

**Άρθρο 2
Ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι εξωτερικού**

1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος είναι οι εκτός Επικράτειας εκλογείς να είναι εγγεγραμμένοι στον εκλογικό κατάλογο δήμου της Ελληνικής Δημοκρατίας και να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 26/2012 (Α' 57), όπως αυτό ισχύει.

2. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ψηφοφόρων εξωτερικού είναι οι εκλογείς να συγκεντρώνουν σωρευτικά τα παρακάτω κριτήρια:

α) να έχουν διαμείνει συνολικά δύο (2) έτη εντός της Ελληνικής Επικράτειας κατά το χρονικό διάστημα των τελευταίων τριάντα πέντε (35) ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης εγγραφής,

β) να έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση κατά το τρέχον ή το προηγούμενο φορολογικό έτος. Εξαρτώμενα μέλη των οικογενειών εξαιρούνται του περιορισμού της περίπτωσης β' εφόσον:

αα) δεν έχουν συμπληρώσει τα τριάντα(30) έτη και

ββ) έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση συγγενείς α' βαθμού κατά το τρέχον ή το προηγούμενο φορολογικό έτος.

Ως «φορολογική δήλωση» νοείται η υποβολή στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Έντυπο Ε1), αναλυτικής δήλωσης εισοδημάτων από μίσθωση ακινήτων (Έντυπο Ε2), κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Έντυπο Ε3) ή δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Έντυπο Ε9), όπως κάθε φορά ισχύουν.

3. Η διαπίστωση των κριτηρίων της ανωτέρω παραγράφου συντελείται άπαξ κατά την εγγραφή. Εκλογέας

που ενεγράφη στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού εγγράφεται για χρονικό διάστημα οκτώ (8) ετών από την ημερομηνία αποδοχής της αίτησης. Η διαπίστωση των κριτηρίων και η αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης γίνονται από τη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

4. Ενστάσεις κατά της απόφασης της παραγράφου 3 υποβάλλονται εντός δέκα (10) ημερών από τη γνωστοποίηση στον αιτούντα της απόρριψης της αίτησής του, ενώπιον του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου της περιφέρειας στον εκλογικό κατάλογο της οποίας είναι εγγεγραμμένος ο ενιστάμενος.

5. Ο Πρόεδρος του αρμόδιου δικαστηρίου, αφού λάβει τις ανωτέρω ενστάσεις, ορίζει με πράξη του, το ταχύτερο, την ημέρα και ώρα εκδίκασης των σχετικών υποθέσεων από το αρμόδιο δικαστήριο. Ειδικά για ενστάσεις που υποβάλλονται έως είκοσι δύο (22) ημέρες πριν την ημερομηνία των εκλογών, αυτές εκδικάζονται την επόμενη της υποβολής τους. Η απόφαση του δικαστηρίου είναι οριστική και δεν υπόκειται σε κανένα ένδικο μέσο, αποστέλλεται δε, στη Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία επιφέρει τις σχετικές μεταβολές.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συγκροτείται Ειδική Διακομματική Επιτροπή, στην οποία μετέχουν ο παραπάνω Υπουργός ή ο οριζόμενος από αυτόν, ως Πρόεδρος, και ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος ή συνασπισμού που εκπροσωπείται στη Βουλή ή εκπροσωπείτο στη Βουλή που διαλύθηκε. Όλα τα μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Εισηγητής ορίζεται εκπρόσωπος της Ανεξάρτητης Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Έργο της Επιτροπής, η οποία έχει αποφασιστική αρμοδιότητα, είναι η εξέταση ενστάσεων επί απορριπτικών αποφάσεων εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του παρόντος, για τις οποίες δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία της παραγράφου 5, ο έλεγχος συγκεκριμένων αιτήσεων κατόπιν αιτήματος μέλους ή μελών της Επιτροπής, καθώς και ο δειγματοληπτικός έλεγχος των αιτήσεων που έγιναν αποδεκτές κατά την παράγραφο 3. Αν ένα ή περισσότερα κόμματα ή συνδυασμοί κομμάτων δεν υποδείξουν εκπρόσωπο εντός δύο (2) ημερών από τη λήψη του ερωτήματος, η Επιτροπή συγκροτείται νομίμως χωρίς τη συμμετοχή τους.

7. Οι εκλογείς που επιθυμούν να διευκολυνθούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εγγράφονται με δική τους μέριμνα στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού. Η εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού γίνεται οποτεδήποτε με αίτηση του ενδιαφερόμενου, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο άρθρο 4 του παρόντος. Αντιστοίχως, η τροποποίηση όσον αφορά τη διεύθυνση κατοικίας και η αναστολή ή ακύρωση της αίτησης εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους γίνονται με την ίδια διαδικασία του άρθρου 4.

8. Οι εκλογείς που έχουν εγγραφεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού δεν μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στον τόπο της βασιικής τους εγγραφής. Η παράβαση αυτής της διάταξης

επισύρει τις κυρώσεις που προβλέπει η παράγραφος 2 του άρθρου 113 του π.δ. 26/2012.

9. Η Διεύθυνση Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών καταρτίζει και τηρεί τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού.

10. Ειδικά για τη διεξαγωγή εκλογών για την ανάδειξη μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι περιορισμοί της παραγράφου 2 δεν ισχύουν για εκλογείς που προτίθενται να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο ειδικών εκλογικών καταλόγων εξωτερικού

1. Οι ειδικοί εκλογικοί καταλόγοι εξωτερικού που καταρτίζονται, φέρουν τον τίτλο «Ειδικός Εκλογικός Κατάλογος Εξωτερικού» και περιέχουν τα ακόλουθα:

- α) τον αύξοντα αριθμό,
- β) τον Ειδικό Εκλογικό Αριθμό,
- γ) το επώνυμο,
- δ) το όνομα,
- ε) το όνομα του πατέρα,
- στ) το όνομα της μητέρας,
- ζ) το όνομα συζύγου και το επώνυμο πατέρα (εφόσον πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου),
- η) την ημερομηνία και τον χρόνο γέννησης,
- θ) τον βασικό εκλογικό κατάλογο (βασική εκλογική περιφέρεια) όπου είναι εγγεγραμμένος (νομός, δήμος, εκλογικό διαμέρισμα),
- ι) την πλήρη διεύθυνση διαμονής,
- ια) τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
- ιβ) τα τηλέφωνα επικοινωνίας.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 23 του π.δ. 26/2012 εφαρμόζονται αναλόγως και για τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού, με την επιφύλαξη των στοιχείων ια) και ιβ) της ανωτέρου παραγράφου.

3. Μετά τον ορισμό των ειδικών εκλογικών τμημάτων ψηφοφορίας και ειδικά για την εκλογική διαδικασία που έπεται, οι εκλογικοί καταλόγοι συντάσσονται ανά ειδικό εκλογικό τμήμα ψηφοφορίας.

Άρθρο 4

Ειδική εφαρμογή εγγραφής Ελλήνων εκλογέων εκτός Επικράτειας

1. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και με ευθύνη του Υπουργείου λειτουργεί ειδική εφαρμογή για την εγγραφή, τη μεταβολή στοιχείων και τη διαγραφή ή αναστολή της αίτησης από τον ειδικό εκλογικό κατάλογο εξωτερικού όσων εκλογέων εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος.

2. Η διαδικασία πρόσβασης στην ειδική εφαρμογή λαμβάνει ειδική μέριμνα για την ταυτοποίηση του εκλογέα και την αποτροπή κακόβουλης χρήσης αυτής. Για την ταυτοποίηση του εκλογέα γίνεται χρήση των διαπιστευτηρίων εισόδου σε εφαρμογές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

3. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές στο εξωτερικό δύναται να διευκολύνουν τους εκλογείς στη συμπλήρωση των αιτήσεων.

4. Κατά την αίτησή του, ο εκλογέας συμπληρώνει τα στοιχεία του και υποβάλλει ηλεκτρονικά όσα δικαιολογητικά απαιτούνται για τη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος. Η διαπίστωση της συνδρομής γίνεται με δημόσια έγγραφα, αποκλειόμενων των λογαριασμών ΔΕΚΟ και, ιδίως, με:

α) Βεβαίωση φοίτησης από σχολείο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, μεταδευτεροβάθμιας, τεχνικής εκπαίδευσης ή από ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

β) Βεβαίωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών (ένσημα) της ημεδαπής.

γ) Βεβαίωση εκπλήρωσης της στρατιωτικής θητείας για όσο διάστημα διαρκεί αυτή.

5. Κατά τη διαδικασία υποβολής της αίτησης, ο εκλογέας δύναται να εξουσιοδοτήσει το Υπουργείο Εσωτερικών για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση δικαιολογητικών ή την άντληση των απαιτούμενων πληροφοριών από τις βάσεις δεδομένων του Ελληνικού Δημοσίου. Οι φορείς του Ελληνικού Δημοσίου υποχρεούνται να παρέχουν κάθε δυνατή πρόσβαση στην εφαρμογή για την άντληση όλων των σχετικών πληροφοριών, εφόσον είναι διαθέσιμες. Η εξουσιοδότηση του εκλογέα έχει την έννοια συναίνεσης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4624/2019 και το άρθρο 9 παράγραφος 2 περίπτωση β' του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κανονισμός ΕΕ 679/2016).

6. Η αίτηση εγγραφής εκλογέα στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους έχει την έννοια υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 και τυχόν δήλωση ψευδών στοιχείων επιφέρει τις ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 22 παράγραφος 6 του νόμου αυτού.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται η διαδικασία εγγραφής, μεταβολής και αναστολής ή διαγραφής της αίτησης, ο τρόπος πιστοποίησης του εκλογέα και κάθε άλλη απαραίτητη τεχνική λεπτομέρεια. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Εσωτερικών μπορεί να καθορίζεται εναλλακτικά η διαδικασία υποβολής αίτησης με αυτοπρόσωπη παρουσία των εκλογέων στις αρμόδιες προξενικές αρχές.

8. Η αίτηση εγγραφής οριστικοποιείται μόλις γίνει έλεγχος των δικαιολογητικών του εκλογέα. Η αίτηση μεταβολής και αναστολής ή διαγραφής γίνεται αμέσως οριστική.

9. Για την ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της ειδικής εφαρμογής του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 130 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 5

Ενσωμάτωση αιτήσεων και λοιπών μεταβολών στον βασικό εκλογικό κατάλογο

1. Οι βασικοί εκλογικοί καταλόγοι ενημερώνονται με βάση τις αιτήσεις των εκλογέων, καθώς και τις τυχόν μεταβολές επί αυτών, μόλις αυτές επιβεβαιωθούν. Η ενσωμάτωσή τους πραγματοποιείται στην επόμενη αναθεώρηση των βασικών εκλογικών καταλόγων.

2. Στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους τίθεται ή αφαιρείται, αναλόγως, ειδική σήμανση σε όσους εκλογείς έχουν επιβεβαιωμένη αίτηση του άρθρου 4 του παρόντος ή αναστολή της αίτησής τους.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών επικαιροποιεί τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού, με βάση τυχόν μεταβολές που επέρχονται στους εκλογείς στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους.

4. Εγγραφές, μεταβολές, αναστολές ή διαγραφές αιτήσεων που λαμβάνουν χώρα μετά την τρίτη (3η) ημέρα από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου κατά το άρθρο 31 του π.δ. 26/2012, ενημερώνονται μετά το πέρας των εκλογών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

Άρθρο 6

Ψηφοφορία ναυτικών

Έλληνες ναυτικοί, που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο δήμου της Χώρας, δύναται να ψηφίσουν εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος Κεφαλαίου, ακόμη και εάν δεν έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού. Οι εκλογείς αυτοί ψηφίζουν προσκομίζοντας, επιπλέον των λοιπών απαιτούμενων δικαιολογητικών, το ναυτικό τους φυλλάδιο στο πλησιέστερο εκλογικό τμήμα της περιφέρειας της οικείας πρεσβείας ή προξενείου, καθ' υπέρβαση του αριθμού των εγγεγραμμένων σε αυτό εκλογέων. Για τους εκλογείς αυτούς γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Σε περίπτωση που κάποιος ψηφίσει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό, υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπει η παράγραφος 1ζ' του άρθρου 119 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 7

Εκλογικά τμήματα – Εκλογικά καταστήματα

1. Οι εκλογείς κάθε διπλωματικής περιφέρειας κατανέμονται σε εκλογικά τμήματα, που συστήνονται και καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ο αριθμός των εκλογέων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από σαράντα (40) ή να υπερβαίνει τους εξακόσιους (600) εκλογείς.

2. Υπό τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, εκλογικά τμήματα συστήνονται στην έδρα κάθε ελληνικής διπλωματικής αρχής και, αν συντρέχει λόγος, λαμβανομένου υπόψη του αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων που κατοικούν εκτός της έδρας, καθώς και των ειδικών σε κάθε διπλωματική περιφέρεια συνθηκών, και σε άλλες πόλεις της ίδιας περιφέρειας. Επίσης, είναι δυνατή η συνένωση διπλωματικών περιφερειών για τις ανάγκες του παρόντος.

3. Τα καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών. Ως καταστήματα ψηφοφορίας χρησιμοποιούνται κτίρια των ελληνικών αρχών ή υπηρεσιών της αλλοδαπής, ανεξάρτητα γραφεία ιερών ναών της ελληνορθόδοξης εκκλησίας και κτίρια ή καταστήματα ελληνικών κοινοτήτων, συλλόγων ή άλλων ελληνικών οργανώσεων. Αν τα κτίρια αυτά είναι ανεπαρκή ή ακατάλληλα, μπορεί να χρησιμοποιηθούν κτίρια ή καταστήματα του κρά-

τους όπου θα διεξαχθεί η ψηφοφορία, παραχωρούμενα από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, ύστερα από αίτηση του προϊσταμένου της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής.

4. Με μέριμνα της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, προετοιμάζεται το κατάστημα ψηφοφορίας κατά το άρθρο 57 του π.δ. 26/2012.

5. Οι αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, με τις οποίες ορίζονται τα εκλογικά τμήματα, τα καταστήματα ψηφοφορίας και οι εκλογείς που θα ψηφίσουν σε αυτά, εκδίδονται δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και κοινοποιούνται αμέσως στον Άρειο Πάγο και στις αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές υποχρεωτικά αναρτούν τις παραπάνω αποφάσεις σε εμφανή σημεία του καταστήματος της πρεσβείας ή του προξενείου και τις γνωστοποιούν με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο στους εκλογείς της περιφέρειάς τους. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές είναι υποχρεωμένες να ενημερώσουν αμέσως τα Υπουργεία Εξωτερικών και Εσωτερικών για τις παραπάνω ενέργειές τους.

Άρθρο 8

Εφορευτικές επιτροπές – Αντιπρόσωποι δικαστικής αρχής

1. Σε κάθε εκλογικό τμήμα η ψηφοφορία ενεργείται ενώπιον εφορευτικής επιτροπής, που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως Πρόεδρο, και από τρεις (3) εκλογείς, από αυτούς που έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού της οικείας διπλωματικής περιφέρειας. Αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται μόνιμοι πρεσβευτικοί ή προξενικοί ακόλουθοι και γραμματείς, διοικητικοί υπάλληλοι πρεσβειών και προξενείων, πτυχιούχοι Ανώτερων ή Ανώτατων Σχολών με βαθμό 6ο και άνω που υπηρετούν στην οικεία διπλωματική περιφέρεια. Εφόσον τα πρόσωπα που προηγούμενου εδαφίου δεν επαρκούν, αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται από τα πρόσωπα που προβλέπουν οι παράγραφοι 3, 4 και 5 του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012. Οι υπάλληλοι του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται σε ονομαστικές καταστάσεις που συντάσσονται από τις αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές και αποστέλλονται μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου είκοσι πέντε (25) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Όλοι οι δικαστικοί αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 68 του π.δ. 26/2012.

3. Οι εκλογείς - μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι αναπληρωματικοί τους διορίζονται από τον προϊστάμενο της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, ύστερα από δημόσια κλήρωση που γίνεται στην έδρα αυτής. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της οικείας διπλωματικής περιφέρειας. Η ημέρα και ώρα της κλήρωσης γνωστοποιείται με ανακοίνωση της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, η οποία και αναρτάται

στο κατάστημα αυτής. Τα μέλη που κληρώνονται ενημερώνονται με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με μέριμνα της οικείας διπλωματικής αρχής.

4. Για την αναπλήρωση των μελών της εφορευτικής επιτροπής και των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 60 και 68, αντίστοιχα, του π.δ. 26/2012.

5. Για τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής ισχύουν τα κωλύματα διορισμού του άρθρου 59 του π.δ. 26/2012.

6. Ο επόπτης εκλογών, εφόσον υπάρχουν στην οικεία διπλωματική περιφέρεια πλεονάζοντες πρεσβευτικοί ή προξενικοί ή άλλοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι, από αυτούς που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του παρόντος, και έχει εξαντληθεί ο αριθμός των διορισμένων αναπληρωτών στη συγκεκριμένη περιφέρεια, μπορεί να διορίσει αναπληρωτές των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, οι οποίοι, ύστερα από έγγραφη εντολή του επόπτη εκλογών, αναπληρώνουν τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.

7. Η εφορευτική επιτροπή μπορεί να αναθέσει καθήκοντα γραμματέα της σε Έλληνα δημόσιο πολιτικό υπάλληλο ή εκλογέα ή και σε ένα από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει.

8. Η εφορευτική επιτροπή παραλαμβάνει από την οικεία ελληνική διπλωματική αρχή το κατάστημα της ψηφοφορίας, την κάλπη και το εκλογικό υλικό. Διευθύνει την εκλογή και μεριμνά για την ομαλή και ακώλυτη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 26/2012. Τηρεί βιβλίο πρακτικών και πρωτόκολλο ψηφοφορίας, στο οποίο καταχωρίζονται οι εκλογείς που ψηφίζουν. Έχει ίδια σφραγίδα και, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, για οποιονδήποτε λόγο, χρησιμοποιεί τη σφραγίδα της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου της αρχής αυτής. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία και, σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

9. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι γραμματείς τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα που ασκούν τα καθήκοντά τους, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου εκλογικού τμήματος.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών μπορεί να ορίζονται οι προϋποθέσεις για τον διορισμό των μελών των εφορευτικών επιτροπών, τα σχετικά με τη συγκρότηση και ανάληψη των καθηκόντων τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 9

Επόπτες εκλογών

1. Σε κάθε ελληνική διπλωματική αρχή, στην περιφέρεια της οποίας συγκροτείται ένα ή περισσότερα εκλογικά τμήματα, σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος, διορίζονται ένας ή και περισσότεροι επόπτες εκλογών. Ως επόπτες εκλογών διορίζονται οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι εφέτες των πολιτικών και διοικητικών δι-

καστηρίων, οι αντεισαγγελείς εφετών και, σε περίπτωση που αυτοί δεν επαρκούν, και Πρόεδροι πρωτοδικών και εισαγγελείς πρωτοδικών.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών καθορίζονται ο αριθμός των εποπτών κατά ελληνική διπλωματική αρχή, οι προθεσμίες για τον διορισμό και την άφιξη των εποπτών και των γραμματέων τους στην έδρα της οικείας αρχής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα. Ο διορισμός τους γίνεται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου με κλήρωση σε δημόσια συνεδρίαση. Από το ίδιο Τμήμα του Αρείου Πάγου διορίζεται και ένας γραμματέας για κάθε επόπτη εκλογών. Ως γραμματέας διορίζεται δικαστικός υπάλληλος οποιασδήποτε κατηγορίας δικαστηρίων και οποιουδήποτε βαθμού.

Σε περιπτώσεις μικρού αριθμού εκλογέων ή όταν οι αποστάσεις μεταξύ των εδρών των παραπάνω ελληνικών διπλωματικών αρχών είναι μικρές, είναι δυνατό να οριστεί ένας κοινός επόπτης εκλογών για περισσότερες από μια διπλωματικές περιφέρειες, ο οποίος έχει ως έδρα την πρεσβεία ή το προξενείο που ορίζεται από την ανωτέρω κοινή απόφαση.

2. Για την άφιξη στην έδρα τους και την ανάληψη των καθηκόντων τους οι επόπτες εκλογών οφείλουν να ενημερώσουν, χωρίς καμία καθυστέρηση, μέσω της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής, τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και το Υπουργείο Εσωτερικών.

3. Έργο των εποπτών εκλογών είναι να εποπτεύουν τα εκλογικά τμήματα, να παρακολουθούν την ψηφοφορία, να κατευθύνουν και να επεμβαίνουν προς ενίσχυση του έργου των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και να επιλύουν αναφυόμενα θέματα. Οι προϊστάμενοι των οικείων ελληνικών διπλωματικών αρχών οφείλουν να παρέχουν στους επόπτες εκλογών κάθε δυνατή συνδρομή για τη διευκόλυνση του έργου τους και να θέτουν στη διάθεσή τους αυτοκίνητα της οικείας διπλωματικής αρχής για την κίνησή τους κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Οι επόπτες εκλογών υποβάλλουν έκθεση στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στο Υπουργείο Εσωτερικών για ό,τι αφορά την ψηφοφορία στη διπλωματική περιφέρεια της αρμοδιότητάς τους.

4. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους ψηφίζουν σε ένα από τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειας της πρεσβείας ή του προξενείου. Με τις ίδιες προϋποθέσεις ψηφίζουν και οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στο εκλογικό τμήμα όπου ασκούν τα καθήκοντά τους. Για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και τα στοιχεία τους καταχωρίζονται ιδιαίτέρως στο οικείο πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

Άρθρο 10

Ψηφοδέλτια

1. Σε περίπτωση διεξαγωγής γενικών βουλευτικών εκλογών, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται ψηφοδέλτια Επικρατείας που καταρτίζονται από τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων που μετέχουν σε αυτές, σύμφωνα με τους ορισμούς των άρθρων 34Α και 35 του π.δ. 26/2012. Για τα ψηφοδέλτια αυτά ισχύουν τα εξής:

α) Τα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται από λευκό χαρτί, που χορηγεί το Δημόσιο. Το χαρτί χορηγείται στα κόμματα ή τους συνασπισμούς κομμάτων, των οποίων ανακηρύχθηκαν υποψήφιοι Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 35 του π.δ. 26/2012. Η ποσότητα του χαρτιού που χορηγείται και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα, ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών.

β) Τα ψηφοδέλτια έχουν ορθογώνιο σχήμα. Οι διαστάσεις των ψηφοδελτίων ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

γ) Τα ψηφοδέλτια είναι μόνο έντυπα. Όποιο ψηφοδέλτιο δεν είναι έντυπο, έστω και μερικά, είναι άκυρο. Τα τυπογραφικά στοιχεία στα ψηφοδέλτια πρέπει να είναι μελανής απόχρωσης.

δ) Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Τα κόμματα που συμμετέχουν στις εκλογές οφείλουν να παραδώσουν στο Υπουργείο Εσωτερικών επαρκή αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

ε) Στα ψηφοδέλτια Επικρατείας συνδυασμού κόμματος αναγράφονται οριζόντια, από το άνω μέρος της μίας μακρότερης πλευράς τους και προς την άλλη, σε διαδοχικές ξεχωριστές σειρές, το έμβλημα του κόμματος, το όνομά του και μνεία ότι, πρόκειται για ψηφοδέλτιο Επικρατείας. Αμέσως μετά αναγράφονται τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού, καθένα χωριστά, κατά τη σειρά που αναφέρονται στην απόφαση για την ανακήρυξη του συνδυασμού και με τα στοιχεία ονοματεπωνύμου που αναφέρονται στην ίδια απόφαση, από τα οποία προτάσσεται το επώνυμο.

στ) Στα ψηφοδέλτια συνδυασμού συνασπισμού κομμάτων αναγράφονται στην ίδια θέση και με την ίδια σειρά όλα τα στοιχεία που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο, με τη διαφορά ότι, μεταξύ της προσωνομίας του συνασπισμού και της μνείας ότι πρόκειται για ψηφοδέλτιο Επικρατείας, αναγράφονται και τα ονόματα όλων των κομμάτων που αποτελούν τον συνασπισμό. Στη συνέχεια αναγράφονται, κατά τη σειρά της προηγούμενης παραγράφου, τα ονόματα όλων των υποψηφίων του συνδυασμού.

ζ) Στο ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπονται εγγραφές και δι-αγραφές ενδείξεων ή ονομάτων. Αν γίνουν, θεωρούνται ότι δεν υπάρχουν και το ψηφοδέλτιο παραμένει έγκυρο, με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 73 του π.δ. 26/2012.

η) Ο εκλογέας δεν εκφράζει προτίμηση μεταξύ των υποψηφίων του ψηφοδελτίου Επικρατείας.

2. Σε περίπτωση διεξαγωγής εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται τα ίδια έντυπα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιούνται και για την ψηφοφορία στην Ελλάδα. Στην περίπτωση αυτή, ο εκλογέας εκφράζει προτίμηση μεταξύ των υποψηφίων εντός

του ψηφοδελτίου κατά τρόπο ανάλογο με τους εκλογείς που ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα εντός Επικράτειας. Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Τα κόμματα που συμμετέχουν στις εκλογές οφείλουν να παραδώσουν στο Υπουργείο Εσωτερικών επαρκή αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

3. Σε περίπτωση διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος, για την ψηφοφορία των εκλογέων χρησιμοποιούνται τα ίδια έντυπα ψηφοδέλτια που χρησιμοποιούνται και για την ψηφοφορία στην Ελλάδα. Ο εφοδιασμός των ελληνικών διπλωματικών αρχών με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν στη συνέχεια να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό έντυπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

4. Τα μη έντυπα (λευκά) ψηφοδέλτια κατασκευάζονται και αποστέλλονται στις ελληνικές διπλωματικές αρχές με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, δεν υπάρχουν έντυπα ψηφοδέλτια στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη έντυπων (λευκών) ψηφοδελτίων.

Άρθρο 11 **Εκλογικοί φάκελοι**

1. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια, είναι οι ίδιοι με αυτούς που χρησιμοποιούνται για την αντίστοιχη ψηφοφορία εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Οι φάκελοι αυτοί κατασκευάζονται και αποστέλλονται στις ελληνικές διπλωματικές αρχές με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές μεριμνούν για τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς τους με τις αναγκαίες ποσότητες εκλογικών φακέλων.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχουν φάκελοι, η αρμόδια ελληνική διπλωματική αρχή φροντίζει για την προμήθεια και τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών με άλλους ομοιόμορφους και ομοιόχρωμους φακέλους.

Άρθρο 12 **Γνωστοποίηση υποψήφιων συνδυασμών – Πρόγραμμα εκλογής**

1. Οι υποψήφιοι κατά ψηφοδέλτια Επικρατείας κομμάτων και συνασπισμών συνεργαζόμενων κομμάτων, που έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, γνωστοποιούνται αμέσως, από το Υπουργείο Εσωτερικών, στις ελληνικές διπλωματικές αρχές.

2. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές, μόλις περιέλθει σε αυτές η γνωστοποίηση της προηγούμενης παραγράφου,

εκδίδουν αμέσως το πρόγραμμα της εκλογής, το οποίο γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά σε εμφανή σημεία του καταστήματος της οικείας αρχής και, εφόσον είναι εφικτό, όλων των καταστημάτων ψηφοφορίας. Στο πρόγραμμα της εκλογής αναφέρονται ακριβώς, η ημέρα της ψηφοφορίας, οι ώρες έναρξης και λήξης της, τα εκλογικά τμήματα και τα καταστήματα ψηφοφορίας που ορίστηκαν και οι συνδυασμοί που ανακηρύχθηκαν. Η γνωστοποίηση του προγράμματος της εκλογής συντελείται πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

3. Η ανωτέρω γνωστοποίηση μπορεί να γίνει και με αποστολή μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους εκλογείς από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Άρθρο 13 **Τρόπος ψηφοφορίας**

1. Την ορισμένη για την ψηφοφορία ημέρα, οι εκλογείς προσέρχονται στο κατάστημα ψηφοφορίας του οικείου εκλογικού τμήματος και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους, βάσει της ελληνικής αστυνομικής ταυτότητας ή του ελληνικού διαβατηρίου τους, και επαληθεύει την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εξωτερικού του άρθρου 3 του παρόντος.

2. Σε κάθε εκλογέα, η εφορευτική επιτροπή παραδίδει έναν φάκελο μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής, πλήρη σειρά εντύπων ψηφοδελτίων και ένα μη έντυπο (λευκό) ψηφοδέλτιο.

3. Στη συνέχεια, ο εκλογέας οφείλει να αποσυρθεί στον ειδικό ξεχωριστό χώρο, με τρόπο ώστε να μην τον βλέπουν, και εκεί κλείνει μυστικά μέσα στον φάκελο που του έχει δώσει η εφορευτική επιτροπή το ψηφοδέλτιο της εκλογής του. Ο εκλογέας, αφού κολλήσει καλά τον φάκελο, επιστρέφει στην εφορευτική επιτροπή και τον επιδεικνύει στα μέλη της και στους λοιπούς παρισταμένους, ώστε να είναι βέβαιο ότι κρατάει έναν μόνο φάκελο και ύστερα τον ρίχνει στην κάλπη.

4. Όταν λήξει η ψηφοφορία, κηρύσσεται η περάτωσή της από την εφορευτική επιτροπή και κλείνονται οι πόρτες του καταστήματος ψηφοφορίας. Αμέσως μετά, ανοίγεται η κάλπη και αριθμούνται χωρίς να ανοιχτούν οι φάκελοι, που περιέχονται σε αυτήν. Η αρίθμηση των φακέλων γίνεται κατά τη σειρά εξαγωγής τους από την κάλπη. Το αποτέλεσμα της αρίθμησης γράφεται ολογράφως στο κατά την επόμενη παράγραφο πρακτικό της επιτροπής, που συντάσσεται μετά τη λήξη της ψηφοφορίας. Στο ίδιο αυτό πρακτικό γράφεται, επίσης, ολογράφως και ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν στο εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από το πρωτόκολλο της ψηφοφορίας.

5. Τόσο πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας όσο και αμέσως μετά τη λήξη της, συντάσσονται από την εφορευτική επιτροπή σχετικά πρακτικά. Πρακτικό συντάσσεται και κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας για κάθε θέμα σχετικό με τη διεξαγωγή της, που κατά την κρίση της εφορευτικής επιτροπής πρέπει να μνημονευθεί. Με τη λήξη της ψηφοφορίας κλείνεται και υπογράφει-

ται από την εφορευτική επιτροπή το πρωτόκολλο της ψηφοφορίας. Με φροντίδα της εφορευτικής επιτροπής κλείνονται καλά μέσα σε ειδικό σάκο όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας. Ο σάκος σφραγίζεται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 94 του π.δ. 26/2012. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ενημερώνει αμέσως τον αρμόδιο επόπτη εκλογών για το πέρας της ψηφοφορίας και παραδίδει στην οικεία ελληνική διπλωματική αρχή σημείωμα της εφορευτικής επιτροπής στο οποίο αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν στο εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από το πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής παραλαμβάνει τον σάκο και τον μεταφέρει ο ίδιος με ευθύνη του αμέσως αεροπορικώς στην Αθήνα και τον παραδίδει με απόδειξη στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή Εκλογέων Εξωτερικού (ΚΕΦΕΕΕ) του άρθρου 16 του παρόντος, που εδρεύει στο Εφετείο Αθηνών. Σε περίπτωση που ως δικαστικός αντιπρόσωπος έχει οριστεί ένα από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του παρόντος, ο σάκος παραδίδεται από αυτόν στον επόπτη εκλογών. Στην περίπτωση αυτή, ο σάκος μεταφέρεται και παραδίδεται στην ΚΕΦΕΕΕ από τον ίδιο τον επόπτη εκλογών με ευθύνη του.

Άρθρο 14

Αντιπρόσωποι κομμάτων - Επιτροπών υποστήριξης

1. Κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων έχει δικαίωμα να διορίσει από έναν (1) αντιπρόσωπο και έναν (1) αναπληρωτή του σε κάθε ελληνική διπλωματική αρχή ή σε κάθε εκλογικό τμήμα, εφόσον στην οικεία διπλωματική περιφέρεια έχουν δημιουργηθεί περισσότερα του ενός εκλογικά τμήματα. Το ίδιο δικαίωμα έχουν και οι επιτροπές υποστήριξης του άρθρου 10 του ν. 4023/2011, στην περίπτωση διεξαγωγής εθνικού δημοψηφίσματος. Οι αντιπρόσωποι αυτοί έχουν τα δικαιώματα της παραγράφου 1 του άρθρου 88 του π.δ. 26/2012.

2. Ο διορισμός γίνεται με έγγραφη δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής του απευθείας προς τον προϊστάμενο της οικείας ελληνικής διπλωματικής αρχής. Αυτοί που διορίζονται αντιπρόσωποι κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων και οι αναπληρωτές τους είναι υποχρεωμένοι να έχουν μαζί τους επίσημο αντίγραφο του εγγράφου διορισμού τους και να το επιδεικνύουν, όταν αυτό ζητείται, στις αρμόδιες ελληνικές αρχές της αλλοδαπής και στις εφορευτικές επιτροπές.

3. Οι αντιπρόσωποι των κομμάτων και οι αναπληρωτές τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα στο οποίο έχουν διοριστεί, μόνο εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στον οικείο ειδικό εκλογικό κατάλογο.

Άρθρο 15

Καθήκοντα ελληνικών διπλωματικών αρχών

1. Οι ελληνικές διπλωματικές αρχές, αμέσως μετά το πέρας της ψηφοφορίας σε όλα τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειάς τους, ανακοινώνουν στο Υπουργείο Εσωτερικών τον συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν,

όπως αυτός προκύπτει από τα σχετικά σημειώματα των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και την ημέρα αναχώρησης για την Ελλάδα των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των εποπτών εκλογών που μεταφέρουν τους εκλογικούς σάκους με τα στοιχεία της ψηφοφορίας.

2. Σε περίπτωση που οι εκλογικοί σάκοι παραδίδονται για μεταφορά στην Αθήνα σε επόπτες εκλογών, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 13 του παρόντος, οι αρμόδιες ελληνικές διπλωματικές αρχές παρέχουν κάθε συνδρομή στους επόπτες εκλογών για την ασφαλή προσωρινή διαφύλαξη των σάκων και τη μεταφορά τους στους τόπους αναχώρησης για την Ελλάδα.

Άρθρο 16

Αποσφράγιση φακέλων - Διαλογή ψηφοδελτίων

1. Η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων γίνονται αμέσως μετά το πέρας της ψηφοφορίας σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 50 του π.δ. 26/2012 και ενεργούνται στο Εφετείο Αθηνών, στο οποίο εδρεύει η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή Εκλογέων Εξωτερικού (ΚΕΦΕΕΕ), που αποτελείται από έναν (1) Πρόεδρο εφετών, ως Πρόεδρο και τέσσερις (4) εφέτες ή αντεισαγγελείς εφετών του ίδιου εφετείου, ως μέλη.

Η επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών, το αργότερο δέκα (10) ημέρες προ της διεξαγωγής των εκλογών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της, από τους δικαστικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στο ίδιο Εφετείο.

Έργο της ΚΕΦΕΕΕ είναι:

- α) η παράδοση στις ειδικές εφορευτικές επιτροπές της επόμενης παραγράφου των σάκων των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής,
- β) ο συντονισμός του έργου των ειδικών εφορευτικών επιτροπών,
- γ) η συγκέντρωση των επιμέρους αποτελεσμάτων της διαλογής από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές, και
- δ) η έκδοση του συνολικού αποτελέσματος της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στο εξωτερικό.

2. Η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων ενεργούνται ενώπιον ειδικών εφορευτικών επιτροπών, που εδρεύουν στο Εφετείο Αθηνών και συγκροτούνται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του δικαστηρίου αυτού. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποτελείται από έναν (1) δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως Πρόεδρο και δύο (2) δικαστικούς υπαλλήλους των ιδίων δικαστηρίων, ως μέλη. Με την ίδια απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών, ορίζονται οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της από τους υπηρετούντες στο Εφετείο ή το Πρωτοδικείο Αθηνών δικαστικούς υπαλλήλους. Σε περίπτωση που οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί και οι δικαστικοί υπάλληλοι που υπηρετούν στο Εφετείο και στο Πρωτοδικείο Αθηνών δεν επαρκούν, στις ειδικές εφορευτικές

επιτροπές μπορούν να διορίζονται και δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί ή δικαστικοί υπάλληλοι, αντίστοιχα, που υπηρετούν στα λοιπά τακτικά πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής και, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, άλλης περιφέρειας.

3. Για την αποσφράγιση των φακέλων και τη διαλογή των ψηφοδελτίων των εκλογέων κάθε διπλωματικής περιφέρειας ορίζεται ξεχωριστή ειδική εφορευτική επιτροπή, εκτός αν λόγω του αριθμού των εκλογέων πρέπει κατά την κρίση του προϊσταμένου του Εφετείου να ορισθεί μία επιτροπή για περισσότερες διπλωματικές περιφέρειες ή να ορισθούν περισσότερες επιτροπές για μία διπλωματική περιφέρεια.

4. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποσφραγίζει στο κατάστημα του Εφετείου Αθηνών τους σάκους των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και καταμετρά τους φακέλους, τους οποίους στη συνέχεια ρίχνει σε κάλπη, η οποία προηγουμένως έχει ελεγχθεί και σφραγισθεί από την ίδια επιτροπή. Στο πρακτικό της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, βεβαιώνεται ολογράφως ο αριθμός των φακέλων που περιλαμβάνονται σε κάθε σάκο και σημειώνεται και ο αριθμός που αναφέρεται στο πρακτικό της εφορευτικής επιτροπής του οικείου εκλογικού τμήματος.

Αν υπάρξει επιπλέον διαφορά μεταξύ του αριθμού των καταμετρηθέντων φακέλων και του αριθμού που αναφέρεται στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής του εκλογικού τμήματος, ακολουθείται ανάλογη διαδικασία με αυτήν που προβλέπεται από το άρθρο 90 του π.δ. 26/2012.

5. Έπειτα αρχίζουν η αποσφράγιση των φακέλων και η διαλογή των ψηφοδελτίων. Ο Πρόεδρος της επιτροπής λαμβάνει από την κάλπη ανά έναν φάκελο, τον αποσφραγίζει και αφού εξακριβωθεί το έγκυρο του ψηφοδελτίου, το οποίο επιδεικνύει σε όποιον από τους παρισταμένους το ζητήσει, διαβάζει το περιεχόμενό του, έτσι ώστε να τον ακούν όλοι οι παριστάμενοι. Κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο αριθμείται κατά τη σειρά εξαγωγής του από την κάλπη και μονογράφεται από τον Πρόεδρο της επιτροπής. Τα άκυρα και τα λευκά λαμβάνουν ξεχωριστή αρίθμηση. Ο αριθμός κάθε ψηφοδελτίου σημειώνεται σε ειδικό πίνακα, απέναντι από το όνομα του συνδυασμού που ψηφίζεται. Μετά τον τερματισμό της διαλογής κλείνεται ο παραπάνω ειδικός πίνακας, με πράξη που γράφεται σε αυτόν και υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής. Στην πράξη αυτή αναφέρεται το γενικό αποτέλεσμα της διαλογής για όλα τα εκλογικά τμήματα, αρμοδιότητας της οικείας ειδικής εφορευτικής επιτροπής, ανά διπλωματική περιφέρεια κατά την παράγραφο 3 του παρόντος. Αμέσως μετά, η επιτροπή συντάσσει άλλη πράξη στο βιβλίο πρακτικών της για το γενικό αποτέλεσμα της διαλογής, ανά διπλωματική περιφέρεια, αναλόγως με αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 93 του π.δ. 26/2012.

6. Με φροντίδα του Προέδρου της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας και της διαλογής παραδίδονται στην ΚΕΦΕΕ.

7. Η ΚΕΦΕΕ φροντίζει να εκδώσει το συνολικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, ανά διπλωματική περιφέρεια, ανά χώρα και συνολικά. Για τον σκοπό αυτόν συντάσσει τον ανάλογο ειδικό πίνακα και την πράξη στο βιβλίο πρακτικών της, που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του παρόντος. Κυρωμένο αντίγραφο του παραπάνω ειδικού πίνακα και της σχετικής πράξης της ΚΕΦΕΕ αποστέλλονται, χωρίς καμία καθυστέρηση, στο Υπουργείο Εσωτερικών, με φροντίδα του Προέδρου της.

8. Τόσο η ΚΕΦΕΕ όσο και οι ειδικές εφορευτικές επιτροπές του άρθρου αυτού χρησιμοποιούν σε κάθε περίπτωση τη σφραγίδα του Εφετείου Αθηνών.

9. Τα οριζόμενα στο άρθρο 14 του παρόντος έχουν ανάλογη εφαρμογή στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 έως 7 του παρόντος άρθρου.

10. Ο Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Εφετείου Αθηνών έχει τη γενική εποπτεία της ΚΕΦΕΕ και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών και μπορεί με πράξεις του να καθορίζει και να ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία και το έργο όλων των παραπάνω επιτροπών.

11. Όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, καθώς και οι πίνακες και τα πρακτικά της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών παραμένουν στο Εφετείο Αθηνών.

12. Το άρθρο 94Α του π.δ. 26/2012 εφαρμόζεται αναλόγως για τη διαδικασία της παραγράφου 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 17 Συμμετοχή στην κατανομή των εδρών

Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Στον ανωτέρω αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων, καθώς και στον αριθμό των ψηφοδελτίων που έλαβαν οι συνδυασμοί κομμάτων και οι συνδυασμοί συνασπισμών κομμάτων συμπεριλαμβάνονται οι ψήφοι που συγκέντρωσαν αυτοί στα εκλογικά τμήματα εξωτερικού.».

Άρθρο 18 Υπολογισμός ψήφων στη δύναμη κάθε συνδυασμού στην Επικράτεια

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«1. Για την κατανομή των εδρών Επικρατείας ως εκλογικό μέτρο λαμβάνεται το ακέραιο μέρος του ηλικίου που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων που έλαβαν στην Επικράτεια όλοι οι εκλογικοί σχηματισμοί συμπεριλαμβανομένων και των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού, που συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 99 δια του αριθμού των βουλευτών Επικρατείας.

2. Ο αριθμός των βουλευτών Επικρατείας που αναδεικνύουν όσοι συμμετέχουν στην κατανομή εδρών προκύπτει από το ακέραιο μέρος του ηλικίου της διαίρεσης του συνόλου των εγκύρων ψηφοδελτίων, που

έλαβαν στην Επικράτεια διά του εκλογικού μέτρου. Στο άθροισμα των εγκύρων ψηφοδελτίων συμπεριλαμβάνονται και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού.».

2. Στο άθροισμα των ψήφων που έχει λάβει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων συμπεριλαμβάνονται για τον υπολογισμό των εδρών που αντιστοιχούν στην Επικράτεια σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού.

3. Ειδικά για τη διαδικασία του άρθρου 101 παράγραφος 3 του π.δ. 26/2012 στον γενικό οριστικό πίνακα που καταρτίζει η ανώτατη εφορευτική επιτροπή συμπεριλαμβάνεται το άθροισμα των ψήφων που έχει λάβει κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων στα εκλογικά τμήματα εξωτερικού, όπως προκύπτει από το πρακτικό της παραγράφου 7 του άρθρου 16 του παρόντος.

Άρθρο 19

Εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

1. Για την κατάρτιση του γενικού οριστικού πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας των εκλογών για την ανάδειξη των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 6 παράγραφος 1 και 7 του ν. 4255/2014, η ανώτατη εφορευτική επιτροπή του άρθρου 101 του π.δ. 26/2012 στο τέλος του πίνακα και κάτω από το άθροισμα των αποτελεσμάτων, που προκύπτει από τους πίνακες όλων των πρωτοδικείων της Χώρας, προσθέτει και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας του εξωτερικού, έτσι ώστε ο γενικός οριστικός πίνακας των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας να περιέχει και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας του εξωτερικού.

2. Με βάση τον παραπάνω γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας, η ανώτατη εφορευτική επιτροπή κατανέμει τις έδρες των αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 6 του ν. 4255/2014.

3. Εφόσον από τις ισχύουσες διατάξεις για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τίθεται σταυρός προτίμησης από τους εκλογείς, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για όσους ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα εντός Επικράτειας.

Άρθρο 20

Εθνικό δημοψήφισμα

Η παράγραφος 7 του άρθρου 19 του ν. 4023/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Ο γενικός οριστικός πίνακας αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι πίνακες από τα αρμόδια πρωτοδικεία κάθε εκλογικής περιφέρειας, καθώς και τα αποτελέσματα των εκλογικών τμημάτων εξωτερικού, δημοσιεύεται με φροντίδα του Υπουργού Εσωτερικών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 21

Ενημέρωση εκλογέων που διαμένουν στην αλλοδαπή

Κατά το πρώτο έτος ισχύος του παρόντος, για την ενημέρωση των εκλογέων που διαμένουν στο εξωτερικό

εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 130 του π.δ. 26/2012 και ιδίως η περίπτωση δ' της παραγράφου 1.

Άρθρο 22

Προμήθεια εκλογικού υλικού

1. Η προμήθεια του κάθε είδους εκλογικού υλικού, που είναι αναγκαίο για την ψηφοφορία στην αλλοδαπή, γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο άρθρο 130 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει. Με φροντίδα του ίδιου Υπουργείου ενεργούνται κάθε σχετική εργασία ή μεταφορά ή οποιαδήποτε γενικά άλλη δαπάνη αναγκαία για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 130 του π.δ. 26/2012, όπως ισχύει, εφαρμόζονται και για τις προμήθειες εκλογικού υλικού, μεταφορές και λοιπές εργασίες που γίνονται στην αλλοδαπή με φροντίδα των οικείων ελληνικών διπλωματικών αρχών. Οι προμήθειες αυτές, μεταφορές και λοιπές εργασίες, διενεργούνται ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου κάθε διπλωματικής αρχής.

3. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπανών των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη μεταβίβαση πιστώσεων στις ελληνικές διπλωματικές αρχές και την πληρωμή των δαπανών στην αλλοδαπή μπορεί να ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών.

4. Για την υποβολή της έκθεσης της Διεύθυνσης Εκλογών για την αξιολόγηση των αιτήσεων εκλογέων μπορούν να εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 131 παράγραφοι 3 και 134 του π.δ. 26/2012.

Άρθρο 23

Ανάλογη εφαρμογή εκλογικής νομοθεσίας

Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται ειδικά στον παρόντα νόμο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για κάθε κατηγορία εκλογής (γενικές βουλευτικές εκλογές, εκλογές για την ανάδειξη των Ελλήνων μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εθνικό δημοψήφισμα) που εφαρμόζονται και για την εντός Επικρατείας διαδικασία.

Άρθρο 24

Τελικές διατάξεις – Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των άρθρων 17 και 18 του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τα άρθρα αυτά εφαρμόζονται από τις αμέσως επόμενες γενικές βουλευτικές εκλογές, οποτεδήποτε και αν αυτές διεξαχθούν, τηρουμένων των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 54 του Συντάγματος, ήτοι της υπερψήφησης του παρόντος άρθρου από την πλειοψηφία των δύο τρίτων του όλου αριθμού των βουλευτών.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ή κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής του άρθρου 43 του π.δ. 26/2012, μπορεί να ρυθμίζεται κάθε λεπτομέρεια που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος μέρους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Εσωτερικών μπορεί να ρυθμίζονται θέματα φύλαξης των εκλογικών τμημάτων του εξωτερικού και ασφαλούς διακίνησης του εκλογικού υλικού.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 25

Αντικατάσταση του άρθρου 31 του π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Το άρθρο 31 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31

Προεδρικό διάταγμα προκήρυξης γενικών
βουλευτικών εκλογών

1. Η διενέργεια γενικών βουλευτικών εκλογών συντελείται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της βουλευτικής περιόδου ή τη διάλυση της Βουλής, με προεδρικό διάταγμα, που προσυπογράφεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

2. Η διενέργεια των γενικών βουλευτικών εκλογών ορίζεται την τελευταία Κυριακή πριν τη συμπλήρωση των τριάντα (30) ημερών από την έκδοση του διατάγματος της παραγράφου 1.

3. Η ψηφοφορία διεξάγεται ταυτόχρονα σε όλη την Επικράτεια.

4. Από την επόμενη της δημοσίευσης του διατάγματος διάλυσης της Βουλής ή δεκαπέντε (15) ημέρες πριν την κατά το άρθρο 53 παράγραφος 1 του Συντάγματος λήξη της βουλευτικής περιόδου αρχίζει η προεκλογική περίοδος.».

Άρθρο 26

Αντικατάσταση του άρθρου 29 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 29 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 29

Κτήση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι

1. Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι έχουν οι πολίτες, Έλληνες και Ελληνίδες, οι οποίοι την ημέρα της εκλογής έχουν συμπληρώσει το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και έχουν τη νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν.

2. Η ηλικία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, αποδεικνύεται από τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Πολιτών. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμα τα στοιχεία από το Μητρώο Πολιτών και εφόσον για τη συμπλήρωση της ηλικίας πρέπει να βεβαιωθεί εκτός από το έτος και η ημερομηνία γεννήσεως, αυτή αποδεικνύεται μόνο με ληξιαρχική πράξη γέννησης.».

Άρθρο 27

Αντικατάσταση του άρθρου 37 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 37 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 37

Όνομα και έμβλημα των κομμάτων

1. Κάθε πολιτικό κόμμα γνωστοποιεί το αργότερο τρεις (3) ημέρες μετά την κατά το άρθρο 31 παράγραφος 4

έναρξη της προεκλογικής περιόδου με γραπτή δήλωσή του, η οποία επιδίδεται προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, το όνομα και το έμβλημα του κόμματος για όλη την Επικράτεια. Δικαίωμα να χρησιμοποιεί στο εξής αποκλειστικά το όνομα και το έμβλημα που δηλώνονται έχει το πολιτικό κόμμα που τα δήλωσε.

2. Το αργότερο τρεις (3) ημέρες μετά την κατά το άρθρο 31 παράγραφος 4 έναρξη της προεκλογικής περιόδου, τα κόμματα που θέλουν να απαρτίσουν συνασπισμό περισσότερων συνεργαζόμενων κομμάτων, γνωστοποιούν προς τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με γραπτή δήλωση των αρχηγών τους ή των επιτροπών που τα διευθύνουν, την προσωνομία και το έμβλημα του συνασπισμού τους για όλη την Επικράτεια.

3. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου ανακοινώνει άμεσα τις δηλώσεις, που του επιδόθηκαν, στο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο οφείλει να γνωστοποιεί στις εφορευτικές επιτροπές το όνομα και το έμβλημα που ορίστηκαν για κάθε κόμμα ή συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων. Το Υπουργείο Εσωτερικών αμελλητί ενημερώνει την ιστοσελίδα του σχετικά με τα κόμματα ή συνδυασμούς συνεργαζόμενων κομμάτων ή συνδυασμούς ανεξάρτητων υποψηφίων ή μεμονωμένους υποψήφιους που δήλωσαν συμμετοχή.

4. Δήλωση ονόματος και εμβλήματος εντός της ανωτέρω προθεσμίας, σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις έχουν δικαίωμα να επιδώσουν και οι συνδυασμοί ανεξάρτητων υποψηφίων, που την υπογράφουν όλα τα μέλη του συνδυασμού, καθώς και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι την οποία υπογράφει καθένας από αυτούς.

5. Μαζί με τις ανωτέρω δηλώσεις υποβάλλονται για την παροχή πρόσβασης στην εφαρμογή δήλωσης υποψηφιότητας του άρθρου 33 και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων ή του συνασπισμού ανεξάρτητων υποψηφίων, εφόσον υπάρχει, καθώς και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου του υπεύθυνου για την κατάρτιση συνδυασμών.

6. Απαγορεύεται η χρήση ως ονόματος και εμβλήματος ή σήματος κόμματος ή συνδυασμού συνεργαζόμενων κομμάτων ή συνδυασμού ανεξάρτητων υποψηφίων ή μεμονωμένων υποψηφίων:

α) Συμβόλου θρησκευτικής λατρείας, της σημαίας της πατρίδας ή άλλου παρόμοιου συμβόλου ή σημείου ιδιαίτερης ευλάβειας,

β) του στέμματος,

γ) συμβόλων ή εμβλημάτων του δικτατορικού καθεστώτος της 21ης Απριλίου 1967 ή φωτογραφιών προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τη συμμετοχή τους σε αυτό.».

Άρθρο 28

Αντικατάσταση του άρθρου 38 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 38 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 38

Διαφωνία για τη χρήση ονόματος
ή εμβλήματος κομμάτων

1. Σε περίπτωση διαφωνίας για τη χρήση του ονόματος και του εμβλήματος πολιτικού κόμματος, όπως

περιέχονται στην εκλογική του δήλωση, αποφασίζει το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου. Με την απόφαση αναγνωρίζεται ως δικαιούχος του ονόματος και του εμβλήματος το πολιτικό κόμμα, το οποίο τα είχε γνωστοποιήσει με την κατάθεση της ιδρυτικής του δήλωσης και, κατά την κοινή αντίληψη, τα χρησιμοποιούσε.

2. Η προσφυγή για τη χρήση ονόματος ή εμβλήματος υποβάλλεται αποκλειστικά το αργότερο μία (1) ημέρα μετά τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 37, ενώπιον του Α' Τμήματος του Αρείου Πάγου. Η απόφαση του Α' Τμήματος του Αρείου Πάγου εκδίδεται το αργότερο εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από την υποβολή της προσφυγής.

3. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για τις διαφορές ως προς την ιδιότητα του Προέδρου ή μέλους της Διοικούσας Επιτροπής πολιτικού κόμματος, οι οποίες επιλύονται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου.»

Άρθρο 29

Αντικατάσταση του άρθρου 32 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 32 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 32

Δικαίωμα κατάρτισης συνδυασμών

1. Στις βουλευτικές εκλογές λαμβάνουν μέρος είτε συνδυασμοί υποψηφίων ενός μόνο κόμματος, είτε συνδυασμοί συνασπισμού περισσότερων του ενός συνεργαζόμενων κομμάτων είτε συνασπισμοί ανεξάρτητων υποψηφίων είτε μεμονωμένοι υποψήφιοι.

2. Ο συνδυασμός καταρτίζεται με δήλωση που γίνεται:

α) αν πρόκειται για συνδυασμό ενός μόνο κόμματος, από το αρμόδιο κατά το καταστατικό όργανο του κόμματος και, αν δεν υπάρχει τέτοιο όργανο ή δεν ορίζεται, από τον αρχηγό του κόμματος ή από εκείνον που διορίστηκε αντιπρόσωπος του κόμματος,

β) αν πρόκειται για συνδυασμό συνασπισμού κομμάτων, από το αρμόδιο κοινό όργανο του συνασπισμού ή από τα αρμόδια, κατά το καταστατικό όργανα των κομμάτων, αν δεν υπάρχουν αυτά ή δεν ορίζονται, από τους αρχηγούς των κομμάτων ή από εκείνον που διορίστηκε αντιπρόσωπος του συνασπισμού, και

γ) αν πρόκειται για συνδυασμό ανεξαρτήτων, από εξουσιοδοτημένο υποψήφιο από όλους τους λοιπούς υποψηφίους του συνδυασμού.

Η δήλωση, αν πρόκειται για συνδυασμό ενός μόνο κόμματος, πρέπει να περιέχει το όνομα του κόμματος και τα ονόματα των υποψηφίων που αποτελούν τον συνδυασμό. Αν πρόκειται για συνδυασμό συνασπισμού κομμάτων, πρέπει να περιέχει την προσωνομία του συνασπισμού, τα ονόματα των κομμάτων που αποτελούν τον συνασπισμό και τα ονόματα των υποψηφίων και, αν πρόκειται για συνδυασμό ανεξαρτήτων, την προσωνομία του συνδυασμού και τα ονόματα των συνεργαζόμενων ανεξάρτητων υποψηφίων. Στη δήλωση οι υποψήφιοι αναγράφονται κατ' αλφαβητική σειρά επωνύμου, με εξαίρεση το όνομα του αρχηγού ή προέδρου του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων, το οποίο προτάσσεται.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του παρόντος, η δήλωση αυτή κατατίθεται στην ηλεκτρονική πύλη καταχώρησης υποψηφίων.»

Άρθρο 30

Αντικατάσταση του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 33 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 33

Παροχή πρόσβασης στην ηλεκτρονική πύλη καταχώρησης υποψηφίων

1. Κάθε κόμμα, συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων, συνδυασμός ανεξάρτητων υποψηφίων, καθώς και μεμονωμένοι υποψήφιοι που συμμετέχουν στις εκλογές, λαμβάνουν ειδικό όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης στην ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων.

2. Εναλλακτικά, ως όνομα χρήστη και κωδικός πρόσβασης μπορούν να χρησιμοποιηθούν και οι αντίστοιχοι που έχουν τα κόμματα, οι συνασπισμοί συνεργαζόμενων, οι συνασπισμοί ανεξαρτήτων και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι για την πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

3. Το ανωτέρω ζεύγος όνομα χρήστη και κωδικού πρόσβασης και η χρήση της εφαρμογής δήλωσης υποψηφιοτήτων δεσμεύουν τους φορείς της παραγράφου 1, καθώς και τους μεμονωμένους υποψηφίους για κάθε νόμιμη συνέπεια.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία τεχνική λεπτομέρεια για την ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της ηλεκτρονικής πύλης δήλωσης υποψηφιοτήτων.

5. Από τη δημοσίευση του παρόντος και μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 4 που καθορίζει τον χρόνο έναρξης λειτουργίας, οι δηλώσεις των υποψηφίων κατατίθενται από τα κόμματα, συνασπισμούς συνεργαζόμενων κομμάτων, συνδυασμούς ανεξάρτητων υποψηφίων, καθώς και μεμονωμένους υποψήφιους, σε έντυπη μορφή, στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, με αυτοπρόσωπη παρουσία των αρμοδίων για την κατάρτιση του συνδυασμού οργάνων, δικαστικό επιμελητή ή διά πληρεξουσίου εκπροσώπου, με τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 34.»

Άρθρο 31

Αντικατάσταση του άρθρου 34 του π.δ. 26/2012

1. Το άρθρο 34 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 34

Κατάρτιση συνδυασμών

1. Κάθε κόμμα, συνασπισμός συνεργαζόμενων κομμάτων και συνδυασμός ανεξάρτητων υποψηφίων, εντός επτά (7) ημερών από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 31, καταρτίζει και υποβάλλει τους συνδυασμούς του. Με τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας καταργείται η δυνα-

τότητα δήλωσης νέων υποψηφιοτήτων ή μεταβολής κατατεθεισών.

2. Η υποβολή γίνεται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του άρθρου 33, αποκλειστικά στην ηλεκτρονική πύλη καταχώρησης υποψηφίων του άρθρου 33 του παρόντος και είναι δεσμευτική για όλες τις νόμιμες συνέπειες.

3. Για κάθε έναν υποψήφιο, ο υπεύθυνος ή οι υπεύθυνοι, σύμφωνα με το άρθρο 32, καταχωρίζουν:

α) το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, την ιδιότητα και την πλήρη διεύθυνση του προτεινόμενου ως υποψηφίου βουλευτή, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου. Ειδικά για το τελευταίο στοιχείο, εφόσον δεν έχει εκδοθεί για τον υποψήφιο, μπορεί να αντικατασταθεί από τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου του πληρεξουσίου του,

β) την εκλογική περιφέρεια στην οποία είναι υποψήφιος,

γ) το έτος γέννησης, καθώς και την ημερομηνία για την περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 29,

δ) τον δήμο στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος ο υποψήφιος.

4. Τα στοιχεία της ανωτέρω παραγράφου μπορούν να αντλούνται από το Μητρώο Πολιτών.

5. Κάθε υποψήφιος βουλευτής επικυρώνει την αίτηση - δήλωση υποψηφιότητάς του μέσω της πύλης υποψηφιότητων, κάνοντας χρήση του προσωπικού του κωδικού πρόσβασης στις εφαρμογές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Σε περίπτωση πληρεξουσίου, υποβάλλεται ηλεκτρονικά και η πληρεξουσιότητα. Η πληρεξουσιότητα, η οποία και αναρτάται στην ηλεκτρονική πύλη καταχώρησης υποψηφίων για υποβολή υποψηφιότητας, πρέπει να είναι ειδική και παρέχεται με συμβολαιογραφική πράξη. Η επιβεβαίωση της υποψηφιότητας υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης ότι ο υποψήφιος δεν έχει στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν υπέβαλε ούτε αποδέχθηκε πρόταση υποψηφιότητας σε άλλη εκλογική περιφέρεια. Όποιος δηλώνει ψευδή στοιχεία, υπόκειται στις κυρώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 117.

6. Στην αίτηση - δήλωση υποψηφιότητας επισυνάπτεται ηλεκτρονικό παράβολο ποσού εκατόν πενήντα (150) ευρώ για κάθε υποψήφιο. Το παράβολο μπορεί να είναι είτε ατομικό, ανά υποψήφιο, είτε για το σύνολο του συνδυασμού. Το χρηματικό αυτό ποσό αποτελεί έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού και είναι δυνατό να αυξομειώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

7. Μεμονωμένος υποψήφιος προτείνει την υποψηφιότητά του κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 1 έως 6 του παρόντος.

8. Κάθε υποψήφιος μπορεί να είναι υποψήφιος σε μια μόνο εκλογική περιφέρεια. Κατ' εξαίρεση, ο αρχηγός κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων μπορεί να μετέχει στους συνδυασμούς του κόμματος ή του συνασπισμού του οποίου ηγείται σε έως τρεις εκλογικές περιφέρειες, στις οποίες έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος.

9. Κάθε συνδυασμός μπορεί να περιλάβει αριθμό υποψηφίων βουλευτών έως τον αριθμό των βουλευτικών εδρών της εκλογικής περιφέρειας προσαυξημένο:

α) κατά δύο στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από ένας έως και επτά βουλευτές,

β) κατά τρεις στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται από οκτώ έως και δώδεκα βουλευτές, και

γ) κατά τέσσερις στις εκλογικές περιφέρειες όπου εκλέγονται περισσότεροι από δεκατρείς βουλευτές.

10. Για την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών αυτοτελών κομμάτων, συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων και ανεξαρτήτων, ο αριθμός των υποψηφίων Βουλευτών, από κάθε φύλο, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με το 40% του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους, αντιστοίχως, ανά εκλογική περιφέρεια. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει για το ψηφοδέλτιο Επικρατείας. Σε κάθε περίπτωση ο συνολικός αριθμός των υποψηφίων των εκλογικών συνδυασμών αυτοτελών κομμάτων, συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων και ανεξαρτήτων από κάθε φύλο στο σύνολο της Επικράτειας, εξαιρουμένων των υποψηφίων βουλευτών Επικρατείας, πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό 33% του συνολικού αριθμού των υποψηφίων τους. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα, εφόσον το κλάσμα είναι ίσο με μισό της μονάδας και άνω.

11. Όταν ένας από τους υποψηφίους συνδυασμού κόμματος, συνασπισμού κομμάτων ή ανεξαρτήτων πεθάνει μετά τη δήλωση για ανακήρυξη του συνδυασμού, είναι δυνατό για συμπλήρωσή του να προτείνουν άλλο υποψήφιο αυτοί, που, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος είναι αρμόδιοι για τη δήλωση κατάρτισης του συνδυασμού. Στην πρόταση που υποβάλλεται στην πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων, περιέχονται τα στοιχεία του προτεινόμενου και επισυνάπτονται τα γραμμάτια και η δήλωση αποδοχής της υποψηφιότητας όπως ορίζουν οι παράγραφοι 1 έως 6. Η υποψηφιότητα υποβάλλεται οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία και πέρα από τη προθεσμία αυτή δεν είναι δυνατό να προταθεί άλλος υποψήφιος. Ο Άρειος Πάγος ανακηρύσσει αυτόν που προτάθηκε και επιφέρει την αναγκαία μεταβολή στον συνδυασμό μέχρι και την επόμενη ημέρα από την επίδοση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου.».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του ν. 4604/2019 (Α' 50) καταργείται.

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 255 του ν. 4555/2018 (Α' 133) καταργείται.

4. Το άρθρο 36 του π.δ. 26/2012 καταργείται.

Άρθρο 32

Ψηφοδέλτιο Επικρατείας

1. Μετά το άρθρο 34 του π.δ. 26/2012, προστίθεται άρθρο 34Α, ως εξής:

«Άρθρο 34Α

Πρόταση Ψηφοδελτίου Επικρατείας

1. Η πρόταση υποψηφίων για τους βουλευτές που εκλέγονται ενιαίως σε ολόκληρη την Επικράτεια, υπο-

βάλλεται από κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων, που καταρτίζει δικούς του συνδυασμούς, στα τρία τέταρτα του συνόλου των εκλογικών περιφερειών της Χώρας, παραλειπομένου του κλάσματος. Δεν επιτρέπεται υποβολή υποψηφιότητας σε πρόσωπο, που είναι υποψήφιος στις ίδιες εκλογές, σε οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια.

2. Η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων περιλαμβάνει αριθμό ίσο με τον αριθμό των εδρών Επικρατείας. Τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) των υποψηφίων προέρχεται από εγγεγραμμένους των ειδικών εκλογικών καταλόγων εξωτερικού, εφόσον υπάρχουν, εκ των οποίων τουλάχιστον ένας (1) τοποθετείται υποχρεωτικά στις τρεις (3) πρώτες θέσεις.

3. Το ψηφοδέλτιο Επικρατείας υποβάλλεται κατ' ανάγκη εφαρμογή του άρθρου 34 του παρόντος.

4. Οι γνωστοποιήσεις των συνδυασμών και των υποψηφίων σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας, που αναφέρονται στο άρθρο 39 του παρόντος, πρέπει να περιλαμβάνουν και τους συνδυασμούς όλων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, που ανακηρύχθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 35 του παρόντος.».

2. Οι παράγραφοι 1 έως 3 και 5 του άρθρου 3 του π.δ. 26/2012 καταργούνται.

Άρθρο 33

Αντικατάσταση του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 30 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 30

Παραίτηση από θέσεις που αποτελούν κώλυμα εκλογιμότητας

1. Η παραίτηση από την υπηρεσία και από τις θέσεις που, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 56 του Συντάγματος, αποτελούν κώλυμα για την εκλογή στο αξίωμα του βουλευτή, είναι γραπτή και η επίδοσή της γίνεται είτε αυτοπροσώπως είτε με δικαστικό επιμελητή στην αρμόδια για την παραλαβή της υπηρεσία όπου υπηρετεί ο υποψήφιος, πριν από την ημέρα της ανακήρυξης αυτών.

2. Αντίγραφο της δήλωσης παραίτησης καταχωρίζεται και στην ηλεκτρονική πύλη υποψηφιότητων.

3. Η παραίτηση που επιδόθηκε δεν ανακαλείται. Αυτή θεωρείται ότι έγινε αυτοδικαίως αποδεκτή με την επίδοσή της.

4. Εφόσον, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις η πράξη για την αποδοχή της παραίτησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η αρμόδια αρχή οφείλει να δημοσιεύσει αμέσως περίληψή της, που να περιέχει το ονοματεπώνυμο, τη θέση ή το αξίωμα που κατείχε αυτός που παραιτήθηκε ή αν πρόκειται για στρατιωτικούς, τον βαθμό και το όπλο ή την υπηρεσία στην οποία αυτός ανήκε, καθώς και τη χρονολογία της επίδοσης της παραίτησης.

5. Ο αξιωματικός, που σύμφωνα με τα παραπάνω παραιτήθηκε και δεν εκλέχτηκε βουλευτής, είναι δυνατόν οποτεδήποτε να ανακληθεί στην ενέργεια ως έφεδρος,

ενώ αυτός που εκλέχτηκε βουλευτής δεν μπορεί να ανακληθεί στην ενέργεια, πριν από την έναρξη των εργασιών της Α' Συνόδου της νέας Βουλής και χωρίς την έγκριση αυτής.

6. Έφεδρος αξιωματικός σε ενέργεια θεωρείται αυτοδικαίως ότι απολύθηκε από τις τάξεις του Στρατού, από την ημέρα που υπέβαλε την υποψηφιότητα που προτάθηκε από εκλογείς. Εάν δεν εκλεγεί βουλευτής, μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε. Εάν όμως εκλεγεί, δεν επιτρέπεται να κληθεί υπό τα όπλα πριν την έναρξη της Α' Συνόδου της νέας Βουλής και χωρίς την έγκρισή της. Ο Πρόεδρος του αρμόδιου δικαστηρίου ανακοινώνει αμέσως στις προϊστάμενες αρχές του εφέδρου αξιωματικού και στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας την υποβολή από αυτόν ή αποδοχή υποψηφιότητας βουλευτή.».

Άρθρο 34

Αντικατάσταση του άρθρου 35 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 35 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 35

Ανακήρυξη συνδυασμών και υποψηφίων βουλευτών

1. Εντός δύο (2) ημερών μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής πρότασης υποψηφιοτήτων, το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου ανακηρύσσει σε δημόσια συνεδρίαση τους εκλογικούς συνδυασμούς, όπως αυτοί δηλώθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 34 και 34Α.

2. Στην απόφαση ανακήρυξης των συνδυασμών και μετά τους συνδυασμούς αναφέρονται οι μεμονωμένοι υποψήφιοι της κάθε εκλογικής περιφέρειας.

3. Οι υποψήφιοι βουλευτές Επικρατείας αναγράφονται υποχρεωτικά με τη σειρά που προτείνονται και ανακηρύσσονται. Οι υποψήφιοι στις λοιπές εκλογικές περιφέρειες ανακηρύσσονται κατά αλφαβητική σειρά επωνύμου, κυρίου ονόματος και πατρωνύμου, με εξαίρεση το όνομα του αρχηγού ή προέδρου του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων, το οποίο προτάσσεται. Επίσης, όσοι έχουν διατελέσει πρωθυπουργοί σε κυβέρνηση που έτυχε ψήφου εμπιστοσύνης της Βουλής και έχουν εκλεγεί βουλευτές, μπορούν να προτάσσονται των υπολοίπων πλην του αρχηγού ή προέδρου του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων.

4. Σε περίπτωση που οι βουλευτικές εκλογές διενεργούνται μέσα σε δεκαοκτώ (18) μήνες από τις προηγούμενες, οι υποψήφιοι αναγράφονται υποχρεωτικά με τη σειρά που προτείνονται δίχως να έχει εφαρμογή η παράγραφος 3 του παρόντος.

5. Η απόφαση της ανακήρυξης κοινοποιείται αμέσως στο Υπουργείο Εσωτερικών.

6. Για την υποβοήθηση του έργου του Αρείου Πάγου, όσον αφορά την ανακήρυξη των συνδυασμών και των υποψηφίων βουλευτών αλλά και για τη διαδικασία του άρθρου 103 του παρόντος, δύναται να διατίθεται προσωπικό της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών, κατόπιν αιτήματος του Αρείου Πάγου.».

Άρθρο 35
Αντικατάσταση του άρθρου 39
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 39 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 39
Κοινοποίηση ονομάτων
ανακηρυχθέντων υποψηφίων

1. Το Υπουργείο Εσωτερικών γνωστοποιεί στον Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού τις αποφάσεις του Αρείου Πάγου για την ανακήρυξη των υποψηφίων. Ο Αντιπεριφερειάρχης γνωστοποιεί με προκήρυξή του, στην περιφέρεια του οικείου νομού, τους συνδυασμούς και τους υποψηφίους που ανακηρύχθηκαν και με τα στοιχεία που περιέχει η απόφαση του άρθρου 35. Η προκήρυξη αναρτάται σε κατάλληλους δημόσιους χώρους, σε πινακίδες ανακοινώσεων των δήμων κάθε νομού, με τη φροντίδα των δημοτικών αρχών και επίσης, αναρτάται και στις ιστοσελίδες των οικείων Περιφερειών και Δήμων.

2. Με ευθύνη του Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού η πιο πάνω γνωστοποίηση και ανάρτηση πρέπει να έχει γίνει το βραδύτερο μέχρι την πέμπτη ημέρα πριν από την ημέρα της εκλογής.».

Άρθρο 36
Αντικατάσταση του άρθρου 2 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 2 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2
Αριθμός βουλευτών - βουλευτικές έδρες

1. Ο αριθμός των βουλευτών για όλη την Επικράτεια ορίζεται σε τριακόσιους (300). Από αυτούς οι διακόσιοι ογδόντα πέντε (285) εκλέγονται στις εκλογικές περιφέρειες στις οποίες οι αντίστοιχες βουλευτικές έδρες κατανέμονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 2 έως και 5 του άρθρου αυτού. Οι υπόλοιποι δεκαπέντε (15) εκλέγονται ενιαίως σε ολόκληρη την Επικράτεια, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο επόμενο άρθρο.

2. Ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας ορίζεται κάθε φορά με βάση τον νόμιμο πληθυσμό της, όπως αυτός προκύπτει από την τελευταία απογραφή, της οποίας τα επίσημα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται αμέσως μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των επίσημων αποτελεσμάτων της απογραφής του νόμιμου πληθυσμού της Χώρας, ορίζεται ο αριθμός των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας. Το διάταγμα αυτό ισχύει ως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της επόμενης αντίστοιχης απογραφής.

3. Μέτρο για τον υπολογισμό του αριθμού των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας είναι το πηλίκο της διαίρεσης του συνολικού αριθμού των δημοτών της Επικράτειας, που καθορίζεται στους πίνακες που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, δια του συνολικού αριθμού των βουλευτικών εδρών, που ορίζεται στην παράγραφο 1, οι οποίες κατανέμονται στις εκλογικές περιφέρειες.

4. Το πηλίκο της διαίρεσης του αριθμού των δημοτών, που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, διά του εκλογικού μέτρου, που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, αποτελεί τον αριθμό των βουλευτικών εδρών κάθε εκλογικής περιφέρειας.

5. Οι έδρες που απομένουν αδιάθετες, προστίθενται ανά μία ώσπου να συμπληρωθεί ο συνολικός αριθμός των διακοσίων ογδόντα πέντε (285) εδρών, που καθορίζεται στην παράγραφο 1, στις εκλογικές περιφέρειες, που παρουσιάζουν κατά σειρά, το μεγαλύτερο υπόλοιπο. Σε περίπτωση ίσου αριθμού υπολοίπου προτάσσεται η εκλογική περιφέρεια που έχει τον μεγαλύτερο συνολικό νόμιμο πληθυσμό.

6. Αν από την κατανομή των εδρών ανά εκλογική περιφέρεια σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου, δεν έχει κατανεμηθεί έδρα σε εκλογική περιφέρεια, τότε κατανέμεται μια έδρα σε αυτή και η πλεονάζουσα έδρα αφαιρείται από την εκλογική περιφέρεια που της έχει κατανεμηθεί έδρα κατά τη διαδικασία της παραγράφου 5 και έχει το μικρότερο υπόλοιπο. Σε περίπτωση ίσου αριθμού υπολοίπου η έδρα αφαιρείται από την εκλογική περιφέρεια που έχει τον μικρότερο συνολικό νόμιμο πληθυσμό.».

Άρθρο 37
Τροποποίηση του άρθρου 48 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 48 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 48
Θέματα δημόσιας τάξης -
Απαγόρευση προεκλογικών δραστηριοτήτων

1. Οι συγκεντρώσεις κατά την προεκλογική περίοδο διέπονται από τις ειδικές για το θέμα αυτό διατάξεις του Συντάγματος.

2. Κατά την ημέρα διενέργειας των βουλευτικών εκλογών, των ευρωεκλογών ή των δημοψηφισμάτων, καθώς και την παραμονή αυτής απαγορεύονται οι συγκεντρώσεις και οποιαδήποτε άλλη προεκλογική δραστηριότητα, όπως πραγματοποίηση ομιλιών, ανάρτηση και διανομή αφισών και εντύπων, μετάδοση εκπομπών και μηνυμάτων προεκλογικού περιεχομένου, καθώς και η προεκλογική δραστηριότητα στο διαδίκτυο.».

Άρθρο 38
Αντικατάσταση του άρθρου 58
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 58 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 58
Διορισμός εφορευτικών επιτροπών

1. Ψηφοφορία γίνεται ενώπιον εφορευτικών επιτροπών.

2. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ορίζεται εφορευτική επιτροπή που αποτελείται από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ως πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη που αναπληρώνονται από ισάριθμα αναπληρωματικά.

3. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών και οι αναπληρωτές τους κληρώνονται, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την κατά το άρθρο 31 παράγραφος 4 έναρξη της προεκλογικής περιόδου, από το οικείο Πρωτοδικείο.

Στην κλήρωση, κατά την οποία μπορούν να παρίστανται οι υποψήφιοι, οι αντιπρόσωποι και πληρεξούσιοι των κομμάτων, περιλαμβάνονται οι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του οικείου εκλογικού διαμερίσματος που φέρονται στους καταλόγους αυτούς ως κάτοικοι της περιοχής. Για τη διασταύρωση της διεύθυνσης κατοικίας των εκλογέων που κληρώθηκαν ως μέλη της εφορευτικής επιτροπής μπορεί να χρησιμοποιούνται στοιχεία που τηρούνται σε δημόσιες υπηρεσίες.

4. Μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου το αρμόδιο δικαστήριο, μπορεί, κατά την κρίση του, να διορίζει, με απόφασή του που λαμβάνει σε συμβούλιο, τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών από τους καταλόγους της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή μέλη εφορευτικών επιτροπών ορίζονται αυτοί που, κατά την κρίση του συμβουλίου πρωτοδικών, παρέχουν στοιχεία επάρκειας για αυτά τα καθήκοντα. Οι οριζόμενοι πρέπει να έχουν τουλάχιστον απολυτήριο δημοτικού σχολείου, να μην έχουν υπερβεί το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους και να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.

5. Αρμόδιο πρωτοδικείο είναι αυτό που στην περιφέρειά του υπάγεται ο δήμος όπου εδρεύει το εκλογικό τμήμα.

6. Όσοι, σύμφωνα με τα παραπάνω, ορίστηκαν μέλη των εφορευτικών επιτροπών, ειδοποιούνται μμε απόδειξη για τον διορισμό τους πέντε (5) τουλάχιστον μέρες πριν από την ψηφοφορία μμε φροντίδα του Εισαγγελέα Πρωτοδικών, στον οποίο διαβιβάζεται από τον Πρόεδρο Πρωτοδικών αντίγραφο της πράξης του Πρωτοδικείου για τον διορισμό τους. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών διαβιβάζει αμελλητί στους οικείους δήμους τον κατάλογο των μελών εφορευτικών επιτροπών.

7. Τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών είναι υποχρεωμένα να εκτελούν τα καθήκοντά τους ανεξαρτήτως αν ειδοποιήθηκαν εγκαίρως.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, μπορεί να καθορίζεται ημερήσια αποζημίωση στα μέλη των εφορευτικών επιτροπών. Η αποζημίωση του παρόντος άρθρου είναι ακατάσχετη, δεν υπόκειται σε κανενός είδους παρακράτηση και δεν συμψηφίζεται με οφειλές των δικαιούχων προς το Ελληνικό Δημόσιο ή τα ασφαλιστικά ταμεία από οποιαδήποτε αιτία.».

Άρθρο 39

Αντικατάσταση του άρθρου 59 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 59 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 59

Κωλύματα διορισμού μελών εφορευτικών επιτροπών

1. Δημόσιοι και δημοτικοί υπάλληλοι ή έμμισθοι υπάλληλοι δημοτικών νομικών προσώπων και ιδρυμάτων και όσοι με αυτές τις ιδιότητες υπηρέτησαν την τελευταία τριετία προ της εκλογής, δεν μπορούν να κληρωθούν ή να διοριστούν μέλη εφορευτικών επιτροπών και αν τυχόν κληρωθούν ή διοριστούν δεν μπορούν να λάβουν μέρος στη συγκρότηση των επιτροπών. Το κώλυμα ισχύ-

ει και για τους αποστρατευθέντες αξιωματικούς, τα όργανα των σωμάτων ασφαλείας, για αυτούς που διετέλεσαν δήμαρχοι, καθώς και για τους διατελέσαντες βουλευτές, μέλη της κυβέρνησης και υφυπουργούς. Υποψήφιοι βουλευτές που ανακηρύχθηκαν από τον Άρειο Πάγο δεν μπορούν να είναι μέλη της εφορευτικής επιτροπής. Ιερείς και λοιποί θρησκευτικοί λειτουργοί δεν μπορούν να είναι μέλη της εφορευτικής επιτροπής.

2. Τα τακτικά μέλη των εφορευτικών επιτροπών, αν προταθούν και ανακηρυχθούν από τον Άρειο Πάγο υποψήφιοι βουλευτές, έχουν το δικαίωμα της επιλογής με δήλωση, που επιδίδεται στη διοικητική αρχή με δικαστικό επμελητή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία. Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν ασκήσουν αυτό το δικαίωμα, θεωρείται ότι προτίμησαν τη βουλευτική υποψηφιότητα και αντικαθίστανται στην εφορευτική επιτροπή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 60.

3. Οι δικηγόροι που κληρώνονται τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη εφορευτικής επιτροπής, αν διοριστούν αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, υποχρεούνται να εκπληρώσουν τα καθήκοντα του αντιπροσώπου της δικαστικής αρχής.».

Άρθρο 40

Μετάδοση αποτελεσμάτων στο Υπουργείο Εσωτερικών

1. Μετά το άρθρο 94 του π.δ. 26/2012 προστίθεται άρθρο 94Α, που έχει ως εξής:

«Άρθρο 94Α

1. Μετά το πέρας της διαλογής, ο δικαστικός αντιπρόσωπος μεταδίδει στο Υπουργείο Εσωτερικών αμελλητί το αποτέλεσμα της εκλογής υπέρ των συνδυασμών και στη συνέχεια μεταδίδει, μετά την καταμέτρησή τους, και τους σταυρούς υπέρ των υποψηφίων.

Ειδικότερα μεταδίδει:

α) Τον ολικό αριθμό των εκλογέων που είναι εγγεγραμμένοι στο εκλογικό τμήμα.

β) Τον ολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν.

γ) Τον αριθμό των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα.

δ) Τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων.

ε) Τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων και

στ) Τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβαν κάθε συνδυασμός και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζεται κάθε απαραίτητη λεπτομέρεια για τη μετάδοση των αποτελεσμάτων.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν και τα εκλογικά τμήματα του Κεφαλαίου Ι του παρόντος.

4. Οι Περιφέρειες και οι Δήμοι μπορούν να λαμβάνουν τα αποτελέσματα υπέρ των συνδυασμών και υπέρ των υποψηφίων από το Υπουργείο Εσωτερικών για ενημέρωση των ιστοσελίδων τους και γενικότερα των ενδιαφερομένων.

5. Για την ενημέρωση της κοινής γνώμης για την πορεία της εκλογικής διαδικασίας, κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας, οι δικαστικοί αντιπρόσωποι οφείλουν να μεταδίδουν στο Υπουργείο Εσωτερικών τον αριθμό των

ψηφισάντων σε τακτά χρονικά διαστήματα. Τα χρονικά διαστήματα, τα οποία δεν μπορούν να είναι πάνω από τρία (3), καθώς και ο τρόπος μετάδοσης, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Η ανακοίνωση των στοιχείων για τη συμμετοχή των εκλογέων κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας γίνεται ομαδοποιημένα είτε σε επίπεδο Επικράτειας είτε σε επίπεδο περιφερειών.».

2. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 91 του π.δ. 26/2012 καταργούνται.

Άρθρο 41

Αντικατάσταση του άρθρου 103 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 103 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 103

Ανακήρυξη βουλευτών

1. Η ανακήρυξη των βουλευτών, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στα οικεία άρθρα, γίνεται από τον Άρειο Πάγο σε δημόσια συνεδρίαση, με βάση την απόφαση της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής. Η απόφαση της ανακήρυξης κοινοποιείται, με τη φροντίδα του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, σε όλους τους υποψηφίους διά των Εισαγγελέων των οικείων Πρωτοδικείων.

2. Ο Άρειος Πάγος ανακηρύσσει και αναπληρωματικούς των βουλευτών που ανακηρύχθηκαν από κάθε συνδυασμό.

3. Ως αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού, του οποίου υποψήφιοι ανακηρύχθηκαν βουλευτές, ανακηρύσσονται όλοι οι υπόλοιποι υποψήφιοι αυτού.

4. Οι αναπληρωματικοί ανακηρύσσονται κατά τη σειρά των ψήφων προτίμησης καθενός. Σε περίπτωση ισοψηφίας, ενεργείται από τον Άρειο Πάγο κλήρωση για τον καθορισμό της σειράς αυτών που ισοψήφισαν.

5. Ο αρχηγός ή πρόεδρος κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων που μετέχει στους συνδυασμούς δύο ή τριών εκλογικών περιφερειών, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 34, εφόσον λάβει έδρα ο συνδυασμός σε περισσότερες από μία περιφέρειες, οφείλει να δηλώσει στον Πρόεδρο της Βουλής σε ποια από τις περιφέρειες αυτές προτιμά την εκλογή του. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την ανακήρυξη όλων των βουλευτών και των αναπληρωματικών αυτών και των τριών περιφερειών. Αν δεν υποβληθεί δήλωση μέσα στην προθεσμία αυτή, θεωρείται ότι προτίμησε την εκλογή του στην περιφέρεια στην οποία το κόμμα ή ο συνασπισμός του οποίου ηγείται, έλαβε τις περισσότερες ψήφους. Για την πλήρωση της έδρας που παραμένει κενή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 104.».

Άρθρο 42

Αντικατάσταση της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του π.δ. 26/2012

Η παράγραφος 1 του άρθρου 107 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι επιδόσεις, κοινοποιήσεις και τοιχοκολλήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, γίνονται με δικαστικούς επιμελητές, από τα όργανα της Ελληνικής

Αστυνομίας, της δημοτικής αστυνομίας, καθώς και από δημοτικούς υπαλλήλους.».

Άρθρο 43

Αντικατάσταση του άρθρου 95 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 95 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 95

Εγγραφή και περιεχόμενο

των ειδικών εκλογικών καταλόγων

1. Οι εκλογείς που διαμένουν σε δήμο άλλης εκλογικής περιφέρειας και πάντως εντός της Επικράτειας, από εκείνη στους εκλογικούς καταλόγους της οποίας είναι εγγεγραμμένοι, αποκαλούνται στο εξής «ετεροδημότες» και μπορούν να ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, τις εκλογές για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα δημοψηφίσματα, στον τόπο διαμονής τους. Για τις ανάγκες του παρόντος Κεφαλαίου οι Νομοί Αττικής και Θεσσαλονίκης αποτελούν αυτοτελείς εκλογικές περιφέρειες. Οι εκλογείς που είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικούς καταλόγους δήμων των νησιών Κύθηρα και Αντικύθηρα θεωρούνται ετεροδημότες και όταν διαμένουν σε άλλους δήμους του Νομού Αττικής.

2. Με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 96 του παρόντος για την προϋπόθεση σύστασης ειδικών εκλογικών τμημάτων ετεροδημοτών, οι ετεροδημότες ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα στον τόπο διαμονής τους, εφόσον εγγραφούν στον ειδικό εκλογικό κατάλογο ετεροδημοτών.

3. Οι ετεροδημότες που επιθυμούν να ψηφίσουν στον τόπο διαμονής τους, υποβάλλουν ηλεκτρονική αίτηση στην οποία περιλαμβάνονται:

α) ο Ειδικός Εκλογικός Αριθμός,

β) το επώνυμο,

γ) το όνομα,

δ) το όνομα του πατέρα,

ε) το όνομα της μητέρας,

στ) το όνομα συζύγου και το επώνυμο πατέρα (εφόσον πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου),

ζ) η ημερομηνία και έτος γέννησης,

η) ο νομός, ο δήμος και το εκλογικό διαμέρισμα στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι,

θ) η πλήρης διεύθυνση διαμονής (νομός, δήμος, οδός και αριθμός), ο αριθμός τηλεφώνου τους και έγκυρη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Στην ίδια δήλωση πρέπει να αναφέρεται ότι ο αιτών δεν έχει στερηθεί το εκλογικό του δικαίωμα.

Για την υποβολή αίτησης γίνεται ταυτοποίηση του εκλογέα με τα διαπιστευτήρια πρόσβασης που διαθέτει αυτός για τις εφαρμογές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας της ηλεκτρονικής εφαρμογής για την υποβολή αίτησης. Με άλλη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της εφαρμογής.

5. Οι αιτήσεις της παραγράφου 3 μπορούν να υποβάλλονται και στους οικείους δήμους και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

6. Αιτήσεις ετεροδημοτών που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις θεωρούνται ενεργείς και έως την πιθανή τροποποίησή τους εκφράζουν την πρόθεση του εκλογέα να ψηφίσει στον τόπο κατοικίας του.

7. Οι αιτήσεις για την εγγραφή και τη διαγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους των ετεροδημοτών υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Εγγραφές ή διαγραφές αιτήσεων που λαμβάνουν χώρα μετά την τρίτη (3η) ημέρα από την έναρξη της προεκλογικής περιόδου κατά το άρθρο 31 του π.δ. 26/2012, ενημερώνονται μετά το πέρας των εκλογών. Εκλογείς που ψηφίζουν στον τόπο διαμονής τους ως ετεροδημότες, χάνουν την ιδιότητα του ετεροδημότη εφόσον μεταδημοτεύσουν. Οι εκλογείς αυτοί εγγράφονται στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους του δήμου υποδοχής.

8. Οι ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι των ετεροδημοτών καταρτίζονται από το Υπουργείο Εσωτερικών κατά δήμο και κατά βασική εκλογική περιφέρεια και περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία:

- α) τον τίτλο: «Ειδικός Εκλογικός Κατάλογος Ετεροδημοτών Δήμου ... Νομού...»,
- β) τον αύξοντα αριθμό,
- γ) τον Ειδικό Εκλογικό Αριθμό,
- δ) το επώνυμο,
- ε) το όνομα,
- στ) το όνομα του πατέρα,
- ζ) το όνομα της μητέρας,
- η) το όνομα συζύγου και το γένος (εφόσον πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου),
- θ) την ημερομηνία και τον χρόνο γέννησης,
- ι) τον βασικό εκλογικό κατάλογο (βασική εκλογική περιφέρεια) όπου είναι εγγεγραμμένος (νομός, δήμος, εκλογικό διαμέρισμα),
- ια) την πλήρη διεύθυνση διαμονής (οδός, αριθμός).

9. Στις ιδιαίτερες καταστάσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του παρόντος καταγράφονται οι μεταβολές που επέρχονται στο Μητρώο Πολιτών, λόγω θανάτου, μεταδημοτέυσης, διόρθωσης στοιχείων εγγραφής, καθώς και διαγραφής είτε κατόπιν αιτήσεως είτε λόγω απώλειας της Ελληνικής Ιθαγένειας, οι οποίες αφορούν και τους ετεροδημότες.»

Άρθρο 44

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 8 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Γενικοί όροι εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους – Παραλειφθέντες εκλογείς

1. Οι εκλογικοί κατάλογοι συντάσσονται ενιαίοι χωρίς διάκριση σε καταλόγους ανδρών και γυναικών.

2. Κάθε εκλογέας εγγράφεται μόνο στους εκλογικούς καταλόγους του δήμου στα δημοτολόγια του οποίου είναι εγγεγραμμένος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα.

3. Η εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους είναι υποχρεωτική. Καθένας εγγράφεται μόνο μία φορά σε έναν εκλογικό κατάλογο.

4. Εκλογείς, οι οποίοι δεν έχουν αποστερηθεί του εκλογικού δικαιώματος και δεν περιλαμβάνονται, εκ παραδρομής, στους εκλογικούς καταλόγους, ασκούν το εκλογικό τους δικαίωμα μέχρι το πέρας διεξαγωγής της ψηφοφορίας σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα του δήμου στα δημοτολόγια του οποίου είναι εγγεγραμμένοι.

5. Για τον σκοπό αυτόν προσκομίζεται στην οικεία Εφορευτική Επιτροπή πιστοποιητικό από το οποίο προκύπτει η εγγραφή τους στα δημοτολόγια, υπογεγραμμένο από τον Δήμαρχο ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα.

6. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του πιστοποιητικού της προηγούμενης παραγράφου είναι η διαπίστωση από τον ανωτέρω ότι ο αιτών τη χορήγησή του δεν περιλαμβάνεται στους εκλογικούς καταλόγους οποιουδήποτε άλλου δήμου της Χώρας. Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας, η ανωτέρω διαπίστωση πραγματοποιείται με τη συνδρομή του Υπουργείου Εσωτερικών.

7.α. Μετά την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος, τα στοιχεία των πιο πάνω εκλογέων προστίθενται στον εκλογικό κατάλογο του εκλογικού τμήματος που ψήφισαν.

β. Η οριστική καταχώρισή τους στους εκλογικούς καταλόγους και η απόδοση του Ειδικού Εκλογικού Αριθμού συντελείται κατά την πρώτη αναθεώρησή τους από το Υπουργείο Εσωτερικών, με βάση σχετική κατάσταση που αποστέλλεται από τον οικείο δήμο, εντός δύο (2) μηνών από τη διενέργεια των εκλογών.

8. Εάν χορηγηθεί το ανωτέρω πιστοποιητικό χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων των παραγράφων 5 και 6 του παρόντος άρθρου, οι δήμαρχοι και τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα ευθύνονται για παράβαση καθήκοντος, σύμφωνα με το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα.

9. Θέματα τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή των παραγράφων 4 έως και 8 του παρόντος άρθρου είναι δυνατόν να ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

Άρθρο 45

Αντικατάσταση του άρθρου 10 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 10 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Εγγραφή νέων εκλογέων

1. Ο Δήμαρχος συντάσσει αυτεπάγγελτα, κάθε έτος, από 1ης μέχρι τέλους Νοεμβρίου ονομαστικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν όσους είναι εγγεγραμμένοι στα δημοτολόγια του Δήμου και θα αποκτήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν κατά το επόμενο έτος.

2. Η κατάταξη των νέων εκλογέων σε εκλογικό διαμέρισμα γίνεται από τον οικείο Δήμο με βάση τη διεύθυνση κατοικίας τους, όπως αυτή προκύπτει από το δημοτολόγιο του Μητρώου Πολιτών.

3. Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται αμελλητί στο Υπουργείο Εσωτερικών με τη διαδικασία της παραγράφου 1 του άρθρου 12, τηρούνται προσωρινά σε ξεχωριστό αρχείο και εντάσσονται στο εκεί τηρούμενο αρχείο εκλογικών καταλόγων από 1ης Ιανουαρίου του επόμενου έτους.».

Άρθρο 46

Αντικατάσταση του άρθρου 11 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 11 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Ειδικός Εκλογικός Αριθμός

1. Σε κάθε εκλογέα αποδίδεται Ειδικός Εκλογικός Αριθμός. Ο αριθμός αυτός είναι μοναδικός και καθορίζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών κατά την πρώτη εγγραφή του εκλογέα στους εκλογικούς καταλόγους της Χώρας. Ο εκλογικός αριθμός αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για κάθε εκλογέα στη βάση δεδομένων του εκλογικού σώματος. Ο τρόπος σχηματισμού και η διαδικασία χορήγησής του έχουν καθοριστεί με την υπ' αριθμ. 22721/13.6.2001 (Β' 815) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

2. Ο Ειδικός Εκλογικός Αριθμός χρησιμοποιείται αποκλειστικά στις εκλογικές διαδικασίες. Κάθε άλλη χρήση του αριθμού αυτού απαγορεύεται. Όποιος χωρίς δικαίωμα χρησιμοποιεί ή εκμεταλλεύεται για άλλη χρήση τον Ειδικό Εκλογικό Αριθμό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο χιλιάδων εννιάκοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ και εβδομήντα λεπτών έως είκοσι εννέα χιλιάδων τριακοσίων σαράντα επτά ευρώ και τριών λεπτών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και όποιος παρά την απαγόρευση επιτρέπει σε μη δικαιούμενα πρόσωπα να κάνουν χρήση του Ειδικού Εκλογικού Αριθμού.».

Άρθρο 47

Αντικατάσταση του άρθρου 12 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 12 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Διαδικασία μεταβολών -

Μεταβολή διεύθυνσης κατοικίας εκλογέων

1. Σε ιδιαίτερες καταστάσεις που συντάσσονται από τον Δήμαρχο κάθε ημερολογιακό δίμηνο περιλαμβάνονται όλες οι μεταβολές που έχουν επέλθει στα δημοτολόγια λόγω θανάτου, μεταδημότευσης, διόρθωσης στοιχείων εγγραφής και απόκτησης ή απώλειας της Ελληνικής Ιθαγένειας. Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα στο Υπουργείο Εσωτερικών προκειμένου να ενταχθούν στο εκεί τηρούμενο αρχείο εκλογικών καταλόγων. Στις ίδιες καταστάσεις περιλαμβάνονται και κάθε μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας των εκλογέων και η ένταξή τους, εφόσον επέρχεται διαφοροποίηση, στο αντίστοιχο εκλογικό διαμέρισμα.

2. Οι καταστάσεις του άρθρου 10 και της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου συντάσσονται κατά αλφαβητική σειρά επωνύμου και περιλαμβάνουν

τα εξής στοιχεία: φύλο, επώνυμο, κύριο όνομα, όνομα πατέρα, όνομα μητέρας, όνομα συζύγου και το επώνυμο πατέρα, αν πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου, ακριβή ημερομηνία γέννησης (ημέρα, μήνας, έτος) και εφόσον δεν υπάρχει, η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης, αριθμό δημοτολογίου και διεύθυνση κατοικίας (δήμος ή συνοικισμός, οδό και αριθμό). Επιπλέον οι καταστάσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου περιέχουν και τον Ειδικό Εκλογικό Αριθμό με εξαίρεση τις εγγραφές των νέων εκλογέων του άρθρου 10 και των παραλειφθέντων εκλογέων του άρθρου 8 παράγραφος 4 του παρόντος διατάγματος, καθώς και των εγγραφών λόγω απόκτησης της Ελληνικής Ιθαγένειας.».

Άρθρο 48

Αντικατάσταση του άρθρου 40 του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 40 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Αντιπρόσωπος και πληρεξούσιος υποψηφίων

1. Κάθε συνδυασμός κόμματος ή συνασπισμός κομμάτων ή ανεξαρτητών και κάθε μεμονωμένος υποψήφιος έχουν το δικαίωμα να διορίσουν από έναν (1) αντιπρόσωπο και έναν (1) αναπληρωτή τους σε κάθε εκλογικό τμήμα.

2. Εάν οι προτεινόμενοι αντιπρόσωποι των μεμονωμένων υποψηφίων είναι περισσότεροι από τρεις, (3) η εφορευτική επιτροπή, πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας, ενεργεί μεταξύ αυτών κλήρωση για τον καθορισμό τριών από αυτούς, που μόνο αυτοί ή οι αναπληρωτές τους παραμένουν στο κατάστημα της ψηφοφορίας.

3. Για τα ανωτέρω, γίνεται μνημία στο βιβλίο των πρακτικών της εκλογής. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και αναπληρωτών τους γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν υποψήφιου του οικείου συνδυασμού ή του μεμονωμένου υποψηφίου. Οι αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους, κατά τα ανωτέρω, δύνανται να εισέλθουν ανά πάσα στιγμή της ημέρας της ψηφοφορίας, στον χώρο του εκλογικού τμήματος όπου θα ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

4. Ο διορισμός των αντιπροσώπων κόμματος γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή της διευθύνουσας επιτροπής, είτε απευθείας στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πρωτοδικείου είτε στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να κοινοποιήσει τον διορισμό στους Προέδρους των Πρωτοδικών. Ο διορισμός των αντιπροσώπων και αναπληρωτών κάθε συνδυασμού γίνεται με γραπτή δήλωση του αρχηγού του κόμματος ή των εξουσιοδοτημένων από αυτόν υποψηφίων του οικείου συνδυασμού ή του μεμονωμένου υποψηφίου.

5. Εκτός από τους αντιπροσώπους, κάθε υποψήφιος μπορεί να διορίσει με συμβολαιογραφική πράξη έναν πληρεξούσιο, που θα ενεργεί αντί για αυτόν τα σχετικά με την εκλογή σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Και τα πολιτικά κόμματα έχουν το δικαίωμα να διορίζουν από έναν (1) πληρεξούσιο σε κάθε εκλογική περιφέρεια.».

Άρθρο 49
Αντικατάσταση του άρθρου 20
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 20 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20
Οριστικοποίηση εκλογικών καταλόγων

1. Το Υπουργείο Εσωτερικών, ενσωματώνει με αλφαβητική σειρά επωνύμου στους εκλογικούς καταλόγους τους νέους εκλογείς, επιφέρει τις μεταβολές που διατάσσονται από τα οικεία Πρωτοδικεία και μεριμνά για την καταχώριση σχετικών ενδείξεων στους εκλογικούς καταλόγους με τους οποίους θα διενεργηθούν οι εκλογές, προκειμένου να διασφαλιστεί η μοναδικότητα της ψήφου. Στα τηρούμενα από το Υπουργείο Εσωτερικών, ψηφιακά αρχεία των εκλογικών καταλόγων καταχωρίζονται συμπληρωματικά στοιχεία και πληροφορίες από τις οποίες προκύπτει:

- α) η χρονολογία εγγραφής στους εκλογικούς καταλόγους (έτος αναθεώρησης),
- β) η αιτιολογία εγγραφής (εγγραφή για πρώτη φορά, μεταγραφή, διόρθωση),
- γ) η εγγραφή του εκλογέα σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ψηφοφορίας (π.χ. ετεροδημοτών), και
- δ) η διεύθυνση διαμονής, ο ταχυδρομικός κώδικας και το τηλέφωνο.

Είναι δυνατή επίσης η καταχώριση στοιχείων των εκλογέων του άρθρου 27 του παρόντος.

2. Το Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να διασφαλιστεί η μοναδικότητα της εγγραφής των εκλογέων στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους, τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ετεροδημοτών και τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους εκλογέων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεριμνά για την καταχώριση σχετικών ενδείξεων στους βασικούς εκλογικούς καταλόγους.»

Άρθρο 50
Αντικατάσταση του άρθρου 71
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 71 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71
Εκτύπωση και διανομή ψηφοδελτίων

1. Τα κόμματα, οι συνδυασμοί κομμάτων και οι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι:

- α) να εκτυπώσουν τα ψηφοδέλτια, και
- β) να παραδώσουν στον Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού επί αποδείξει, οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ψηφοφορία, αριθμό ψηφοδελτίων που να επαρκεί για τις ανάγκες των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειας.

2. Ο Αντιπεριφερειάρχης οφείλει να εφοδιάσει έγκαιρα κάθε εφορευτική επιτροπή των εκλογικών τμημάτων, που υπάγονται στη αρμοδιότητά του, με ψηφοδέλτια της εκλογικής περιφέρειας. Ο αριθμός των ψηφοδελτίων για κάθε συνδυασμό υποψηφίων ή μεμονωμένο υποψήφιο της περιφέρειας πρέπει να είναι μεγαλύτερος τουλάχιστον κατά δέκα τοις εκατό (10%) από τον αριθμό των εκλογέων, που είναι εγγεγραμμένοι στο εκλογικό τμήμα.»

Άρθρο 51
Αντικατάσταση του άρθρου 79
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 79 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 79
Έλεγχος της κάλπης

Μετά την αποπεράτωση της εργασίας του προηγούμενου άρθρου ανοίγεται η κάλπη και εξετάζεται από την επιτροπή και τους υποψηφίους ή τους αντιπροσώπους τους, εάν είναι άδεια και κατόπιν κλείνεται και κλειδώνεται από την επιτροπή.»

Άρθρο 52
Αντικατάσταση του άρθρου 22
του π.δ. 26/2012

1. Το άρθρο 22 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 22
Εκτύπωση και αποστολή εκλογικών καταλόγων

1. Το Υπουργείο Εσωτερικών, με απόφαση του Διευθυντή Εκλογών, κυρώνει τους εκλογικούς καταλόγους που έχουν οριστικοποιηθεί.

2. Κατά την προετοιμασία των εκλογικών διαδικασιών αποστέλλονται:

α) στο οικείο Πρωτοδικείο, τον Περιφερειάρχη και τον οικείο Δήμο οι οριστικοποιημένοι εκλογικοί κατάλογοι της οικείας εκλογικής περιφέρειας, αποθηκευμένοι σε ψηφιακό μέσο μοναδικής εγγραφής,

β) μία (1) σειρά εκλογικών καταλόγων σε έντυπη μορφή που θα αποσταλούν στο οικείο εκλογικό τμήμα με τον εκλογικό σάκο και ένα (1) αντίγραφο αυτών αποθηκευμένο σε ψηφιακό μέσο μοναδικής εγγραφής, προκειμένου να αποσταλεί στον Περιφερειάρχη Αττικής και στον Αντιπεριφερειάρχη της Περιφερειακής Ενότητας έδρας λοιπών νομών.»

Άρθρο 53
Αντικατάσταση του άρθρου 23
του π.δ. 26/2012

Το άρθρο 23 του π.δ. 26/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23
Διάθεση αντιτύπων εκλογικών καταλόγων
και δημοσιευμάτων εκλογικού περιεχομένου

1. Μία (1) πλήρη σειρά των εκλογικών καταλόγων σε ψηφιακά μέσα χωρίς καταβολή αντιτίμου, καθώς και μία (1) σειρά αντιτύπων δημοσιευμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών εκλογικού περιεχομένου δικαιούνται τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Επίσης τα παραπάνω είδη δικαιούνται κατά την προεκλογική περίοδο και τα αναγνωρισμένα κόμματα, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, καθώς και αυτά που κατάρτιζαν συνδυασμούς στα 2/3 των εκλογικών περιφερειών του Κράτους, βασικών και ετεροδημοτών.

2. Αντίτυπα εκλογικών καταλόγων μπορούν να διατίθενται κατά την προεκλογική περίοδο με την καταβολή αντιτίμου υπέρ του Δημοσίου, που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών σε βουλευτές, ευρωβουλευτές,

υποψηφίους βουλευτές ή υποψηφίους στις περιφερειακές και δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, και μόνο για τις εκλογικές περιφέρειες, τις περιφέρειες ή τους δήμους όπου έχουν εκλεγεί, όπως προκύπτει βάσει των σχετικών αποφάσεων ανακήρυξής τους ή θα είναι υποψήφιοι σύμφωνα με έγγραφη δήλωσή τους.

3. Οι δικαιούχοι οφείλουν να καταστρέψουν τα ηλεκτρονικά μέσα, τα οποία περιέχουν τους εκλογικούς καταλόγους εντός τριμήνου από την ολοκλήρωση της διενέργειας των εκλογικών αναμετρήσεων σύμφωνα με έγγραφη δήλωσή τους.

4. Οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης εκλογικών καταλόγων και άλλων δημοσιευμάτων σε άλλα πρόσωπα και φορείς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

5. Τα ανωτέρω στοιχεία διατίθενται στους δικαιούχους μόνο σε ηλεκτρονικά μέσα, δεν μεταβιβάζονται σε αυτούς με ηλεκτρονικό τρόπο και χρησιμοποιούνται μόνον από εκείνον στον οποίο χορηγούνται αποκλειστικά και μόνο για εκλογική χρήση.

6. Η παραχώρηση σε οποιονδήποτε άλλο ή η χρησιμοποίησή τους από οιονδήποτε άλλον ή για σκοπό μη εκλογικό απαγορεύεται.

7. Οι παραβάτες τιμωρούνται με τις ποινές της παραγράφου 4 του άρθρου 117.».

Άρθρο 54

Τελικές διατάξεις – Έναρξη ισχύος

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθ-

μίζει διαφορετικά τα ρυθμιζόμενα με τις διατάξεις του παρόντος θέματα.

2. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 24, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

**ΧΡΗΣΤΟΣ
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ**

Εξωτερικών

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΕΝΔΙΑΣ**

Προστασίας του Πολίτη

**ΜΙΧΑΗΛ
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ**

Εσωτερικών

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ